Spreminjajo ekološko zavest

April v Škofji Loki že drugo leto zapored velja za mesec ekoloških aktivnosti. Lani so dali poudarek povečanju udeležencev v javnem prevozu, letos ločenemu zbiranju odpadkov.

stran 5

Poljanski mošt na sodoben način

Na Kmetiji Matic s Hotavelj so z novim letom začeli polniti svojo novo pijačo za trg, sadno vino, s katerim opozarjajo na tradicijo pitja jabolčnika v Poljanski dolini.

stran 9

ŠKOFJA LOKA ena LOKA dve dolini tri pogorja neskončno zgodb

loški glas

Časopis za škofjeloško območje

Številka 4, April 2012

Dijaki v boju za čistejše okolje

Kampanja Pozor(!)ni za okolje se je med dijaki dobro prijela, malce zaradi ozaveščenosti, malce tekmovanja med šolami in malce tudi zaradi nagrade. EKOmisija je v petek opravila zadnji nenapovedani obisk loških šol.

Boštjan Bogataj

Škofja Loka - Člani EKOmisije so preverili doslednost ločevanja odpadkov med dijaki in učitelji, ocenjevali so tudi ločevanje odpadkov v zunanjih zabojnikih. Strinjali so se, da dijaki med šolskim letom postajajo čedalje bolj vestni pri ločenem zbiranju odpadkov. Letošnja zadnja EKOmisija je škofjeloške srednje šole obiskala v petek. "Sedaj je čas za seštevek celoletnih ocen, na podlagi teh bomo določili tudi zmagovalca na zaključnem dogodku. Za svoj trud bodo še posebej nagrajeni EKOfrendi, peljali jih bomo na EKOkamp, kjer se bodo lahko še marsikaj naučili," pravi Anja Komatar iz Goodyear Dunlop Sava Tires Kranj. Od prvega obiska EKOmisije, ki so ga opravili novembra lani, so tako dijaki kot učitelji na šolah izkazali napredek v poznavanju pravil ločevanja odpadkov. "V zbornicah ločujejo bolje kot lani, dijaki pa nihajo v svojem prizadevanju. Žal so danes malce slabši kot sicer, vendar so kampanjo sprejeli za svojo," ugotavlja Renata Košir, članica komisije iz Goodyeara. Največkrat, na primer, ne vedo, da uporabljeni robčki ne sodijo med odpadni papir.

EKOmisija si je podrobno ogledala tudi odpadke iz šolskih delavnic Srednje šole za strojništvo Škofja Loka. Celoletni rezultati bodo znani prihodnji mesec. / Foto: Matic Zorman

V okviru kampanje Pozor(!)ni za okolje, ta poteka na pobudo Goodyear Dunlop Sava Tires, dijaki svojo okoljsko ozaveščenost izboljšujejo tudi na predavanjih in ekskurzijah. Letos so že prisluhnili predavanjem o gospodarnem ravnanju z odpadki, varstvu okolja, odvrženi hrani in trajnostnem načinu življenja. "Opažamo, da so dijaki iz leta v leto bolj vajeni ločevanja že iz osnovnih šol, kar se dobro kaže tudi pri nas," o uspešnosti akcije pove Mojca Šmelcer, ravnateljica Srednje šole za strojništvo.

V šoli nadaljujejo tudi z lastnim ozaveščanjem, saj imajo v šolskih delavnicah tudi nevarne odpadke (olja, maziva in drugo). "Žal pa še vedno opažamo, da ni doslednega ločevanja, več moramo narediti tudi učitelji," še pove ravnateljica. Podobno ugotavlja tudi Nataša Šolar, koordinatorica projekta v Gimnaziji Škofja Loka: "Ugotavljamo, da se delo dijakov izboljšuje, učitelji pa se bodo morali bolje potruditi. Vsem pa gre bolje kot prejšnje leto."

V lanskem šolskem letu je sodelovalo pet tisoč dijakov iz Kranja in Škofje Loke oziroma iz sedmih srednjih šol, v letošnjem šolskem letu pa v kampanji Pozor(!)ni za okolje sodeluje več kot šest tisoč dijakov iz desetih srednjih šol (priključili so se dijaki iz Radovljice in Jesenic). Letos so bili na vsaki šoli izbrani EKOfrendi, ki vrstnike spodbujajo k ločevanju odpadkov. Za nagrado se bodo udeležili EKOkampa, ki bo maja, najboljša šola pa bo še pred zaključkom šolskega leta prejela nagrado. Kakšno? To zaenkrat ostaja presenečenje. Prihodnje leto naj bi se posvetili ne le ločevanju, ampak preprečevanju nastajanja odpadkov.

Zlati večer Fantov s Praprotna

V četrtek, 26. aprila, se bo v športni dvorani na Trati ob 20. uri začel koncert Fantov s Praprotna, ki letos praznujejo petdeset let prepevanja.

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka - Fantje s Praprotna, ki so prepevali z ansamblom Lojzeta Slaka, letos praznujejo petdeset let aktivnega prepevanja. Jubilejni koncert pripravljajo v sodelovanju z Agencijo Media butik, na njem pa bodo zapeli tudi z glasbenimi prijatelji: ansamblom Igor in zlati zvoki, ansamblom Franca Miheliča, ansamblom Braneta Klavžarja, ansamblom Toneta Rusa, Donačko, Veselimi Gorenjci in Oktetom Lip Bled. Besedne niti bo tkala Saša Pivk Avsec.

"Fantje s Praprotna in Lojze Slak smo imeli še lani velike upe in načrte, kako bomo v bližnji prihodnosti izpeljali tri velika praznovanja," je povedal **Andrej Bergant**, prvi tenorist zasedbe, v kateri prepevajo še **Janez Dolenc**, **Franci Rebernik** in **Tone Štritof.** Poleti bi namreč praznovali 80. rojstni dan Lojzeta Slaka in čez dve leti 50-letnico ansambla Lojzeta Slaka. Pa je usoda ubrala drugo pot. Fantje s Praprotna so se na prigovarjanje številnih odločili, da bodo nadaljevali s prepevanjem. Tudi po jubilejnem koncertu imajo že toliko povabil na različne prireditve, da enostavno ne morejo prenehati z delovanjem. Veselijo se tudi sodelovanja z drugimi glasbenimi zasedbami. Tako so letos že posneli dve skladbi z ansamblom Igor in zlati zvoki.

Foto: Media Butik

ŠKOFJA LOKA

Ambasadorka aktivnega staranja

Ob Evropskem letu aktivnega staranja je Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje razglasila ambasadorje aktivnega staranja. Gorenjska ambasadorka je Nevenka Mandič Orehek.

stran 6

GORENJA VAS - POLJANE

Prijav več kot prostih mest

V občini Gorenja vas - Poljane so zadnja leta nenehno odpirali nove oddelke vrtcev. Letos so z razpisom nekoliko pohiteli. Bo letos prostora dovolj ali morda celo preveč?

stran 8

ŽELEZNIKI

Skrbi jo za kulturno dediščino

Letos julija bodo v Železnikih že petdeseti čipkarski dnevi. Marija Koblar, ki v turističnem društvu vodi sekcijo klekljaric, pravi, da z njimi želijo še naprej ohranjati svojo kulturno dediščino.

stran 11

ŽIRI

Eksplozije in ogenj v Žireh

V sklopu šestih Slovenskih čipkarskih dni v Žireh, ki se začnejo 27. aprila, bo v soboto Kulturno zgodovinsko društvo Triglav pripravilo tudi vojaški spektakel. Turistični ogledi Rupnikove linije.

stran 12

Škofja Loka

Štiri pilotne male čistilne naprave

Na območju štirih občin na Škofjeloškem so januarja začeli izvajati projekt Leader z naslovom Očistimo vodo z ustreznimi malimi komunalnimi čistilnimi napravami. V projektu poleg občin sodelujeta še razvojna agencija Sora in Planinsko društvo Sovodenj, finančno pa ga podpirajo evropski sklad za razvoj podeželja, država, vse štiri občine in PD Sovodenj. Tako bodo letos vgradili in zagnali štiri pilotne male čistilne naprave, in sicer pri podružničnih šolah Bukovščica, Lenart in Davča ter pri planinskem domu na Ermanovcu. D. Ž.

Aktualno

Nova ogrevalna sistema v šolah

Najkasneje do junija 2013 bodo v osnovnih šolah Poljane in Žiri namestili ogrevalna sistema na obnovljive vire energije, na strehi obeh šol pa tudi sončni elektrarni.

Simon Šubic

Poljane, Žiri - Pred kratkim so na Bledu podpisali pogodbo o izvedbi projekta Obnovljivi viri energije v alpskem prostoru (REAAL), ki ga s 85 odstotki vrednosti sofinancira Švicarska konfederacija. S pomočjo t. i. švicarskega finančnega mehanizma bo tako do prihodnjega poletja nove sisteme ogrevanja dobilo pet gorenjskih šol in kranjski bazen, med njimi tudi osnovni šoli Poljane in Žiri. Direktor blejskega podjetja Eltec Petrol **Jože Torkar** je ob podpisu pogodbe celo napovedal, da bodo vsa dela končali predčasno - že do septembra. Vrednost celotnega projekta REAAL je sicer 4,15 milijona evrov.

Projekt bo prinesel velike prihranke vsem udeleženim občinam, saj bodo v javnih objektih zastarele ogrevalne sisteme zamenjali z novimi, modernimi sistemi, ki kot glavni energent uporabljajo obnovljive vire energije, je ob podpisu pogodbe poudaril **Bogo Filipič**, direktor Regionalne razvojne agencije Gorenjske - BSC Kranj. "Zamenjava energentov bo vsako leto občinam prinesla nekaj deset tisoč evrov prihrankov, poleg tega bomo poskrbeli, da bodo otroci informirani in ozaveščeni o tem, kako lahko zeleno energijo uporabljamo v vsakdanjem življenju," je še pojasnil Filipič.

Podpisu pogodbe sta prisostvovala tudi gorenjevaški župan **Milan Čadež** in **Rok Prešeren** iz občine Žiri. Župan Milan Čadež je povedal, da bodo v poljanski šoli kurilno olje nadomestili z lesnimi sekanci. "Osnovno izhodišče za tako odločitev se skriva v dejstvu, da je 70 odstotkov občine poraščenih z gozdom. Učencem bomo na ta način pokazali, kako koristna je zelena energija. Šola je tudi precej osvetljena s soncem, zato bo učinkovita tudi sončna elektrarna na njeni strehi. Prepričan sem, da bo imel projekt večkratni učinek," je dejal Čadež. Vrednost investicije v OŠ Poljane je ocenjena na 592.203 tisoč evrov, od tega bo občina prispevala petnajst odstotkov.

Projekt bo prinesel velike prihranke vsem udeleženim občinam, saj bodo v javnih objektih zastarele ogrevalne sisteme zamenjali z novimi, modernimi sistemi, ki kot glavni energent uporabljajo obnovljive vire energije.

V Osnovni šoli Žiri pa bodo namestili toplotno črpalko in sončno elektrarno na strehi. Vrednost investicije je ocenjena na 631.683 evrov, občina pa bo prav tako prispevala petnajst odstotkov. "Brez izdatne denarne pomoči bi bila taka investicija za občino Žiri zelo težko izvedljiva. Prav zato smo hvaležni Švici, ki nam bo pomagala, da bomo stopili na pot zelene energije, ki bo tudi našim otrokom omogočila sobivanje v čistem okolju," je ob podpisu pogodbe za izvedbo del poudaril Rok Košir.

Tudi v Škofji Loki klekljajo

Tradicija klekljanja in čipkarske šole je bolj doma v Železnikih in Žireh (pa tudi Gorenji vasi), aprila pa so jo obujali v Škofji Loki - v Rokodelskem centru Duo na Mestnem trgu.

Boštjan Bogataj

Škofja Loka - "V Centru Duo smo aprila zaključili z rokodelskimi srečanji na temo klekljanja. Trenutno je na ogled še razstava Čipka (do 10. maja), kjer se predstavljajo organizacije in društva, ki se na Škofjeloškem ukvarjajo s klekljano čipko," nam je povedala vodja centra Marija Demšar.

Tečaje je vodila Tadeja Primožič, s tečajnicami se je dobila petkrat po štiri ure: "Učili smo se osnove klekljanja, čeprav se je videlo, da so nekatere tečajnice že videle klekljе. Spet druge so se prvič srečale s to lepo obrtjo. Menim, da se lahko danes že same znajdejo."

"Vedno sem občudovala neverjetno spretnost, ki jo premorejo klekljarice, ta zvok med seboj udarjajočih klekljev, hitrost, ob kateri nastajajo čipke," pravi Anja Musek. Novica o tečaju klekljanja ji ni dala miru: "Želela sem poskusiti tudi sama. Po tednu omahovanja sem se prijavila s tolažbo, da so včasih z učenjem začele šestletne deklice, zato se bom tudi nekaj desetletij starejša lahko kaj naučila."

"Naključno sem zasledila, da imamo v Škofji Loki Center domače in umetnostne obrti in da v njem potekajo razne delavnice. Prihajam iz starega dela Železnikov, zato dobro poznamo lepoto čipk in utrip Čipkarskih dni. Odločila sem se za preizkus mojih spretnosti," pa svojo zgodbo pove Saša Žaberl. Iz centimetra v centimeter čipke je spoznavala, koliko so morale klekljati mojstrice, da so lahko ustvarile tako zelo lepe čipke.

Tečajnice klekljanja je skozi tradicionalno obrt na Škofjeloškem vodila Tadeja Primožič. / Foto: arhiv Centra Duo

"Sama imam še vedno težave, kam postaviti buciko," smeje pove Saša Žaberl in pohvali Tadejo Primožič, ki jim je neumorno prikazovala, kako naj prepletajo niti in več tehnik ter predstavila tudi zgodovino skozi čas. "Vem, da je gledanje klekljanja zelo enostavno, ko se lotiš sam, pa takoj naletiš na kup težav. Zato upam, da bo po začetnem tečaju, jeseni na vrsti nadaljevalni tečaj," še pove Saša Žaberl in doda, da se veseli tudi delavnic na drugo temo.

Anja Musek pravi, da je bila presenečena, ko je po samo petih srečanjih že znala klekljati prtičke iz kitic, slepega risa, sukanega risa in polpremeta. "Na tečaju smo veliko izvedele tudi o zgodovini čipke pri nas in po svetu, zaradi česar to obrt in vse, ki se s tem bolj resno ukvarjajo, zdaj še bolj cenim," še pove krajinska arhitektka Anja Musek. Dodaja, da bo za bolj resno klekljanje potrebno še veliko, veliko vaje in nadaljevalni tečaj.

Kljub temu da do jeseni ne bo novih tečajev, pa v Centru Duo ne spijo. "Maja pripravljamo razstavo raziskovalnega dela učencev Podružnične šole Bukovščica, ki so ob stoletnici šole raziskovali domači kraj. V raziskovanje so vključili tudi rokodelstvo, ki je bilo in je še prisotno v kraju," pove Marija Demšar. Pod budnim očesom mentoric in s sodelovanjem zaposlenih na projektu Duo bodo svoje dosežke predstavili na razstavi v Centru Duo.

Sredi meseca je bila v Slovenj Gradcu odmevna rokodelska razstava Art@Craft Europe 2012, ki jo je obiskal tudi predsednik Danilo Türk. V Centru Duo so organizirali prevoz, aktivno sta se je udeležila tudi dva rokodelca s škofjeloškega območja. Razstava v Koroški galeriji likovnih umetnosti bo na ogled do konca maja.

ŠKOFJA LOKA neskončno zgodb

loški glas

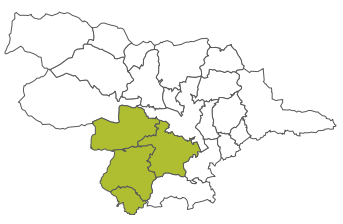

Gorenjski Glas

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

UREDNICA
Danica Zavrl Žlebir

NOVINARJI
Boštjan Bogataj, Samo Lesjak, Danica Zavrl Žlebir

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Denis Bozovičar, Tina Dokl, Gorazd Kavčič,

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

Loški glas št. 4/letnik I je priloga časopisa Gorenjski glas št. 33, ki je izšla 24. aprila 2012.
Loški glas je brezplačno poslan v vsa gospodinjstva v občinah Škofja Loka, Gorenja vas - Pljane, Železniki, Žiri in je priložen Gorenjskemu glasu, izšel je v nakladi 30.000 izvodov. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče. Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: p04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina 2012: 157,50 EUR; redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Novice, oglasi

Spet bodo delili rožice

Danica Zavrl Žlebir

Škofja Loka - Letošnji cvetlični sejem bo potekal v soboto, 28. aprila, od 8. do 12. ure na Mestnem trgu, tudi v primeru dežja. Za spremljevalni program na sejmu, prvenstveno namenjen najmlajšim, bo poskrbelo Turistično društvo Škofja Loka. Tako kot vsa leta, bodo lastniki hiš, ki imajo okna obrnjena na Mestni, Cankarjev in Spodnji trg, ter prebivalci Blaževe in Klobovsove ulice rože dobili po znižani ceni. Bone, s katerimi se bodo izkazali, so že dobili po pošti. Subvencionirano ceno rož meščanom omogoča Občina Škofja Loka. Prebivalci Spodnjega trga, ki zaradi prometa ne morejo imeti visečih rož, bršlink, bodo dobili po dve rdeči pelargoniji. Prebivalci Mestnega in Cankarjevega trga ter Klobovsove in Blaževe ulice pa dobijo tri rdeče bršlinke. Rože bodo meščani lahko ob cvetličnem sejmu prevzeli na stojnici Skupine za lepšo Loko. Že jutri, 25. aprila, bo Skupina za lepšo Loko pripravila brezplačno predavanje v Miheličevi galeriji v Kašči. Tema predavanja bo Balkonske zasaditve za pomlad in poletje, predavateljica bo Loreta Vlahovič iz kluba Gaia.

Z lanskega cvetličnega sejma / Foto: Tina Dokl

Flora

Vrtnarija Bantale

(Ob cesti Škofja Loka - Kranj,
za naseljem Zg. Bitnje),
Tel.: 04/23 17 260
info@flora.si, www.flora.si

V vrtnariji BANTALE poskrbimo, da boste tako ljubiteljski vrtnarji, kot ostali vrtičkarji od nas odšli zadovoljni z našo storitvijo in s kvaliteto kupljenih sadik balkonskega cvetja, enoletnic, trajnic, lončnic in od letos tudi zelenjavnih sadik domače proizvodnje. Posebnost vrtnarije BANTALE je, da si stranke lahko same ogledate proizvodnjo in se sprehodite skozi cvetoče rastlinjake. Lahko si tudi sami izberete rastlino, ki vam je v določenem trenutku všeč.
Vedno pa so vam na pomoč tudi naši strokovnjaki, ki vam bodo radi svetovali in pomagali pri vaši izbiri.

Flora je zeleno v barvah.

Flora d.o.o, Zgornje Bitnje 133, 4209 Žabnica

Škofja Loka

Po poti starološkega romarja

Prosvetno društvo Sotočje Škofja Loka in župnija Stara Loka vabita v nedeljo, 6. maja, na krožno pot po cerkvah župnije Stara Loka. Hoje bo za približno 4 ure. Začetek ob 7. uri v cerkvi sv. Jurija v Stari Loki. Med potjo bo tudi maša in šmarnice, v vsaki cerkvi bo tudi kratka razlaga zgodovine in opis znamenitosti. Informacije in prijave po telefonu 04/51 22 724, 031/482 809. D. Ž.

Železniki

Pomoč pri zavarovanju Groharjevih slik

Takoj ko so marca našli Groharjeve slike, ukradene v Sorici, se je na Občini Železniki oglasil **Miro Kačar** z željo, da bi občina sodelovala pri zavarovanju slik, ki bodo znova razstavljene v Groharjevi hiši. Kot je že svetnikom na seji občinskega sveta pojasnil župan **Anton Luznar,** so objekti sicer zavarovani, a ne proti vlomu. Tako bodo pokrili polovico zneska iz občinskega interventnega sklada, to je tisoč evrov. D. Ž.

INOX CENTER

PINTAR
PRODAJA INOX MATERIALOV

Izdelovanje inoks, alu in fe izdelkov
Boštjan Pintar s.p.
Sveti Duh 20
4220 Škofja Loka

Tel.: 040/163 284 / 041/691 245

www.kljucavnicarstvo.com
info@kljucavnicarstvo.com

V zalogi imamo vseh vrst CEVI, PLOČEVINE, PROFILI, KOTNIKI, POLNI MATERIAL ter DROBNI MATERIAL.

Naše podjetje se je odločilo razširiti dejavnost in odpreti tudi trgovino z inox materiali za območje Gorenjske. Idejo smo predstavili podjetju INOX CENTER, za kar so imeli veliko posluha. Po pogovorih smo se skupaj odločili, da odpremo franšizno prodajalno v naših prostorih pri Svetem Duhu.
Največji razlog in končno tudi odločitev je bila, da je najbližja prodajalna inox materialov za gorenjsko regijo v Ljubljani. Problem se ni pojavil v oddaljenosti, ampak v času, ki ga je stranka porabila za nakup, predvsem pa čas za vožnjo v Ljubljano in nazaj.
Odziv odjemalcev in končnih kupcev je bil že na začetku zelo velik, saj vsi vemo, da je čas v poslovanju zelo dragocen.

Občina Škofja Loka

Županov kotiček

Loško je ekološko

Foto: Gorazd Kavčič

April je v Škofji Loki od lani mesec ekološkega ozaveščanja in bo to ostal tudi v prihodnjih letih. Nič ne de, če nekatere teme ponavljamo, na ta način se lažje vsidrajo v zavest ljudi. Mesec ekoloških aktivnosti smo v našem mestu začeli s predavanji in delavnicami na temo manjše porabe energije, od tega, kako ogrevati stavbe, do tega, kako jih sploh graditi in izolirati, da bo poraba energentov manjša. Moj komentar k tej temi je bil, da gre za nekakšen tretji pokojninski steber: že danes z različnimi prijemi lahko zagotovimo, da se bomo v prihodnjih desetih, petnajstih letih ceneje ogrevali in to nam lahko prinese zajeten prihranek, izmerljiv predvsem v količini porabljenega goriva.

Rdeča nit letošnjih dogajanj ob gibanju Loško je ekološko pa so odpadki. Kako odpadke ločeno zbirati, da bi bila količina tistih, ki jih na koncu odložimo na deponije, čim manjša? Loška komunala, ki je ob tej priložnosti pripravila predavanje o tem, kakšna je pot odpadkov iz gospodinjstev do zbirnega centra, predlaga, da bi poleg sedanjega zabojnika, ki ga imajo gospodinjstva, tem dali še drugega, v katerem bi ločeno zbirali nestekleno (predvsem plastično) embalažo. Še vedno bi ohranili tudi ekološke otoke, a predvsem za papir in steklo. Bioloških odpadkov pa že sedaj ne smemo več odlagati v zabojnike za komunalne odpadke, s čimer se je po moji oceni že doslej za 80 odstotkov zmanjšala količina preostanka odpadkov. Naš cilj je zmanjšati količino preostalih odpadkov še za polovico. Skupaj z Loško komunalo pa želimo tudi doseči, da bi bistveno zmanjšali tudi ceno odvoza komunalnih odpadkov. Tako bi tudi smetarski avtomobili manjkrat vozili po naših ulicah (in spet razbremenili okolje): če sedaj vozijo na dva tedna, bi nemara potem lahko na dva meseca, količini primerno pa bo morala ustrezati tudi velikost posode. Pri uresničitvi teh ciljev veliko pričakujemo tudi od občanov, da namreč tudi oni aktivno sodelujejo pri dogovarjanju, saj tudi glede reševanja okoljskih vprašanj želimo kar najširši konsenz. V teh dneh se bo zvrstilo še več delavnic (o nevarnih odpadkih, varstvu zraka, ločevanju odpadkov kot viru za nove izdelke, o ekološko pridelani hrani, kakovosti bivanja in trajni mobilnosti), h katerim toplo vabim naše someščane. 11. maja pa bo zaključna prireditev, kamor so občani še posebej lepo vabljeni, saj bomo takrat potegnili črto pod ekološkim mesecem in ocenili, kaj vse smo se dogovorili.

Mag. Miha Ješe,
župan občine Škofja Loka

Prijateljski z več tujimi mesti

Sedaj bo sodelovanje s pobratenimi mesti na občini Škofja Loka koordiniraloveč koordinatorjev. O načinu nadaljnjega sodelovanja so se pogovarjali na sestanku z županom Mihom Ješetom.

Danica Zavrl Žlebir

Foto: Gorazd Kavčič

Koordinatorji za sodelovanje s pobratenimi mesti na sestanku z županom Mihom Ješetom

Škofjo Loko s Sovodnjami ob Soči veže že dolgoletno sodelovanje, posebej tesno je med tamkajšnjimi krvodajalci in tukajšnjim Rdečim križem. **Anton Peršin,** ki skrbi za sodelovanje s tem mestecem v Italiji, je povedal, da kažejo veliko zanimanje za sodelovanje, tudi veliko samoiniciativnosti, saj so denimo dali pobudo za humanitarno akcijo za zbiranje igrač za mladinsko zdravilišče na Debelem Rtiču. Nosilka akcije je bila Fakulteta za management, ki ima podružnico tudi v Škofji Loki, tam so izročili tudi zbrane igrače. Za naprej pa Peršin pričakuje, da bodo v obeh mestih uskladili koledar prireditev in se dogovorili, na katerih bi bili pripravljeni sodelovati kot gostje. Sodelujoča društva pa naj v prihodnje na sestanke in srečanja vabijo tudi koordinatorje, poudarja Peršin. Slednji je zadolžen tudi za sodelovanje s Smederevsko Palanko v Srbiji, kamor so se ravno sredi aprila iz Škofje Loke podali na prvi obisk.

Bogastvo mednarodnih stikov

Janez Radelj, koordinator za Sele na Koroškem, ob letošnji štiridesetletnici pobratenja s tem slovenskim mestom predlaga, da se slovesno obnovi podpis listine o sodelovanju. **Mirjam Jan Blažić**, zadolžena za sodelovanje s Freisingom, je spregovorila o štirih področjih sodelovanja: društva škofjeloških likovnih umetnikov, Glasbene šole Škofja Loka, gimnazije in Razvojne agencije Sora s podobnimi ustanovami v nemškem mestu. Še najbolj tekoče je sodelovanje likovnih umetnikov, ki si izmenjujejo razstave. Blažićeva predlaga, da bi v okviru Evropskega leta kulture v Mariboru in v sodelovanju z Göthejevim inštitutom priredili skupno razstavo. Z drugimi pa sodelovanje ni steklo tako, kot bi si želeli, zato naj se aktivnosti v zvezi s tem pospešijo, predlaga koordinatorica.

Zgodovinske prireditve

Darinka Gornik za sodelovanje z italijanskim mestom Medicina pravi, da so Škofjeločani tja povabljeni septembra za njihov praznik Barbarossa, in sicer naj bi na tej zgodovinski prireditvi sodelovale skupine, ki se ukvarjajo s srednjeveško glasbo in plesom. Oni pa bi lahko prišli junija na Historial, kjer so po besedah župana Miha Ješeta že bili in so bili navdušeni. Prav tako so Škofjeločani povabljeni na zgodovinsko prireditev Taborski setkany v češkem mestu Tabor. Novi koordinator **Aleksander Igličar** je bil lani tam prvič, navezal je stike in v Škofjo Loko povabil mlado glasbeno skupino His Master's Voice, ki je marca sodelovala na koncertu iz mednarodnega cikla. Načrtujejo tudi srečanje Pihalnega orkestra Škofja Loka in tamkajšnjega Swing Banda, slednji pridejo na festival Loka jo piha. S Čehi imajo Ločani dobre stike, enako tudi s češkim veleposlaništvom v Sloveniji. Zelo pristni so tudi stiki z belgijskim Maasmechelnom, saj Belgijci tudi neuradno pogosto obiskujejo Škofjo Loko in okolico. Koordinatorica **Majda Oblak** napoveduje, da je k njim povabljena škofjeloška folklora na jesensko prireditev, ki ima tudi kulinarični poudarek. Zato bi kazalo tja poslati tudi kmečke žene škofjeloškega območja s polnimi jerbasi domačih dobrot, predlaga župan. Sicer pa v tem belgijskem mestu sodelujejo tudi s slovenskim društvom, saj je tam še iz časa rudarjenja precej slovenskih zdomcev.

Andreja Megušar, ki je doslej skrbela za stike s pobratenimi mesti, bo s svojimi izkušnjami, bogatimi formalnimi in neformalnimi stiki pomagala še naprej. Dejala je tudi, da tovrstno mednarodno sodelovanje odpira možnosti za sodelovanje v evropsko podprtih projektih. Tako so lani za enega od projektov dobili 37 tisoč evrov, kandidirati pa nameravajo tudi letos.

Župan **Miha Ješe** meni, da je mednarodno sodelovanje dragoceno. Če iz tujih mest prihajajo v Škofjo Loko, je to dobro za popularizacijo turizma. Za kaj več pa mesto potrebuje štiri hotele, prvi pogoj pa je dokončanje južne obvoznice, da tranzitni promet obide mesto.

Škofja Loka

Iztekajo se glasbeni abonmaji

Sokolski dom v Škofji Loki je v okviru Abonmaja mladih glasbenikov aprila gostil Glasbeno šolo Tržič, 16. maja bo zadnji koncert Glasbene šole Radovljica. Prihodnje leto bodo predstave v dopoldanskem času. Zadnji koncert v okviru Kristalnega abonmaja pa je bil 18. aprila. Program za prihodnji Kristalni abonma je pripravljen in bo v prodaji junija. Poleg priznanih slovenskih izvajalcev bo gostil tudi glasbenike iz Nemčije in ustvarjalce iz avstrijskega Mozarteuma. Otroški abonma pa se je končal 21. aprila, predstavo so pripravili otroci z vzgojitelji vrtca Sončni žarek. Abonma v novi sezoni bo v prodaji konec junija do septembra. Kot je povedala **Andreja R. Megušar** iz kulturnega centra Sokolski dom, pripravljajo tudi nov abonma, in sicer v sodelovanju s Siti teatrom. Vsebina bo komična, že 26. aprila bo v mono komediji Fotr nastopil Lado Bizovičar, 17. maja bo predstava Laži, ampak pošteno, 14. junija pa Moja dežela. D. Ž.

Osnovna šola Mesto praznuje

Osnovna šola Škofja Loka - Mesto letos praznuje osemdesetletnico svojega obstoja. Prva praznična prireditev je bila že konec marca Zapojmo, zaplešimo, zaigrajmo, 19. aprila pa so odprli razstavo šolskih glasil in fotografij zgodovine šole, hkrati je izšla tudi jubilejna številka Loške Medle, posvečena osemdesetletnici šole. Nadaljevali bodo z dobrodelnim tekom v maju, septembrskim koncertom glasbenikov, ki prihajajo s te šole, skupaj z Loškim muzejem bodo oktobra pripravili razstavo slik umetnikov, nekdanjih učencev šole, 29. novembra pa bodo ravno na dan slovesnega odprtja šole pred osmimi desetletji pripravili osrednjo prireditev ob tej častitljivi obletnici. D. Ž.

Škofja Loka je ponos Slovenije

Predsednik republike Danilo Türk je med obiskom Škofje Loke izpostavil njeno zgodovinsko dediščino in prestrukturiranje gospodarstva.

Simon Šubic

”Škofja Loka je ponos Slovenije po svoji zgodovinski dediščini in kulturni ustvarjalnosti," je med obiskom Škofje Loke 12. aprila poudaril predsednik republike **Danilo Türk**, predvsem pa izpostavil uspešno prestrukturiranje škofjeloškega gospodarstva. "V Škofji Loki imajo danes najmanjši delež brezposelnih. To prestrukturiranje, ki je bilo v nekaterih pogledih zelo boleče, je torej vendarle dalo nove gospodarske možnosti, novo strukturo," je dejal predsednik po obisku podjetij LTH Ulitki in Odeja, ki ju je označil za zgleda, kako je treba v Sloveniji industrijo razvijati na nov način.

Med učenci OŠ Cvetka Golarja / Foto: Matic Zorman

Po predsednikovih besedah bi bilo dobrodošlo, če bi v središču Škofje Loke odprli nov tip hotela, ki bi turistom dal možnost bivati v zgodovinskem jedru Škofje Loke in na izletih spoznavati okolico. "Verjamem, da lahko tako nastane nov, zanimiv model turizma na Gorenjskem," je še povedal.

Škofjeloški župan **Miha Ješe** je razložil, da so predsedniku Türku pokazali predstavili gospodarstvo, iz katerega izvirajo vse dobrine, ki jih lahko koristi tudi javni sektor. "Predstavili smo mu tudi naše glavne težave, to je predvsem problem cest, ki pa upam, da se bo v prihodnjem letu z dokončanjem južne obvoznice deloma že odpravil," je dejal župan. Predsedniku so pokazali lokaciji bodočega vrtca in doma starostnikov.

Predsednik Türk se je v Škofji Loki popeljal z redno avtobusno linijo Loško je ekološko, obiskal je tudi Center domače in umetnostne obrti, Društvo upokojencev Škofja Loka, Osnovno šolo Cvetka Golarja in Mladinski dnevni center Blok. Ogledal si je še razstavo o zakulisju Škofjeloškega pasijona, obisk pa končal na kosilu s predstavniki škofjeloškega gospodarstva.

OBČINA ŠKOFJA LOKA, MESTNI TRG 15, ŠKOFJA LOKA

Občina Škofja Loka

Spreminjajo ekološko zavest

April v Škofji Loki že drugo leto zapored velja za mesec ekoloških aktivnosti. Lani so dali poudarek povečanju udeležencev v javnem prevozu, letos ločenemu zbiranju odpadkov.

Danica Zavrl Žlebir

Pod geslom Loško je ekološko od srede aprila so srede maja potekajo predavanja in delavnice, namenjene ekološkemu ozaveščanju ljudi. Župan občine Škofja Loka **Miha Ješe** pravi, da so namenjene okrepitvi zavedanja, kako pomembna je ekologija za ohranitev lepega bivalnega okolja. Okolje varujemo tudi z varčno rabo energentov, zato so prve delavnice namenili temu, kako z nižjimi stroški ogrevati javne stavbe in naše domove in kako že pri gradnji poskrbeti, da stavbe ne bodo energetsko preveč pogoltne. Osrednja tema letošnje akcije Loško je ekološko pa je ločevanje odpadkov. Tudi v Škofji Loki nameravajo doseči, da bodo že v gospodinjstvih odpadke razvrščali tako, da jih bo čim manj ostalo za odlaganje. Tako nameravajo v gospodinjstva uvesti še drugi zabojnik, v katerega bodo odlagali embalažo, tako da bo ostanka za zabojnik z mešanimi odpadki čim manj. Že sedaj pa vanjo ne smejo odlagati bioloških odpadkov, kar je količino odpadkov že doslej zmanjšalo, poslej pa bi jih lahko še za polovico, pričakuje župan Miha Ješe.

Poudarek lanske akcije Loško je ekološko je bil na javnem prevozu. Letos so na mestni avtobus povabili tudi presednika države Danila Türka. / Foto: Matic Zorman

Podžupan **Tine Radinja** poudarja, da je kampanja Loško je ekološko namenjena temu, da se spreminja odnos občanov do okolja. Omenil je tudi vseslovensko čistilno akcijo Očistimo Slovenijo 2012, v kateri je sodelovala desetina državljanov in je imela poleg čistilnega tudi preventivni učinek. Da se tudi v Škofji Loki spreminja odnos ljudi do okolja, po Radinjevih besedah dokazuje učinek lanske akcije, ki je ljudi spodbudil k večji uporabi avtobusnega prevoza. Število njegovih uporabnikov se je namreč več kot podvojilo, na mestnem avtobusu je dnevno do tisoč potnikov. Letošnji poudarek pa je zmanjševanje odpadkov, ločevanje in recikliranje. Le represija ne da rezultatov, je prepričana vodja občinskega oddelka za okolje in prostor **Tatjana Bernik**, zato dolgoročna akcija obveščanja in ozaveščanja. Letos vključuje izobraževanje, radijske oddaje, uvedbo posebne občinske spletne strani, namenjene okoljskim temam, konkretnejši ukrep pa je postavitev merilne postaje na Trati, ki bo merila kakovost zraka v tem industrijskem delu mesta, na spletni strani pa bodo o tem občanom sproti dostopni podatki. Delavnice v okviru kampanje Loško je ekološko so se začele že marca, in sicer o tem, kako lahko odpadki predstavljajo tudi poslovno priložnost. Odpadki niso le smeti, ki jih na koncu odložimo na deponijah (po novih državnih predpisih naj bi bilo v hierarhiji ravnanja z odpadki ravno teh čim manj), pač pa so lahko vir energije in tudi vir novih izdelkov. To skušajo ozavestiti tudi pri podjetnikih, je dejala Tatjana Bernik. Aprila so se zvrstila predavanja o energetiki, ločevanju odpadkov, o ločevanju teh za nove izdelke, o nevarnih odpadkih, pa o varstvu zraka, maja bosta še delavnici o ekološko pridelani hrani in kakovosti bivanja in trajni mobilnosti. Partnerji v projektu so nekatera podjetja, sponzorji pokrijejo tudi glavnino stroškov kampanje, so nam povedali sogovorniki. Kot pomembnega partnerja v projektu pa štejejo tudi Loške vrtce. Otroci so namreč tisti, pri katerih je treba zbujati zavest in odgovornost do okolja. Vrtci pa so posneli tudi kratke filme, ki jih vrtijo kot uvod v vsako delavnico in tako na svojstven način nagovarjajo odraslo občinstvo.

Slabe zamisli imajo slabe posledice

Matej Demšar (SLS) je bil doslej od leta 1994 vsakokrat izvoljen za člana občinskega sveta, razen v mandatu 1998-2002.

Danica Zavrl Žlebir

Leta 1967 rojeni Matej Demšar, doktor veterinarske medicine, poročen, oče dveh otrok, od leta 2006 direktor Območnega urada VURS Kranj, je svetnik svoj četrti mandat. Ves čas je sodeloval v odboru za urejanje prostora, varstvo okolja in prenovo, ki ga je v mandatih 2002-2010 tudi vodil. Trenutno je član Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja.

S čim se v tem organu trenutno ukvarjate?
"Vsa leta opažam, da ima občina preko imenovanih predstavnikov v svetih zavodov šol, vrtcev, lekarn, itd. premajhen vpliv oziroma ne obstaja noben resen mehanizem, preko katerega bi predstavnik občine v teh zavodih imel nalogo obveščati in usklajevati stališča, ki bi jih kot predstavnik ustanovitelja morali zastopati v teh zavodih. Običajno se po imenovanju predstavnika za njimi izgubi vsaka sled. Omenjeno pomanjkljivost sem izpostavil tudi na enem zadnjih sestankov komisije in upam, da bo prišlo do premika na bolje."

Zakaj ste se potegovali za svetniško mesto?
"Moji cilji v zvezi z opravljanjem svetniške funkcije so vselej bili, da s svojim vedenjem in znanjem vplivam na sprejemanje in predlaganje takih rešitev, ki občini omogočajo napredek in razvoj in ki ne meneč se na trenutne politične koristi zagotavljajo enakomeren razvoj občine. Vsak odlok ali drug predpis, ki ga občinski svet sprejme, v končni posledici vpliva na življenje vsakega prebivalca naše občine."

Katere cilje želite v tem mandatu uresničiti kot občinski svetnik?
"Primat večine je vgrajen v sistem predstavniške demokracije. Problem nastane takrat, ko tudi resni in dobronamerni predlogi svetnikov, ki ne pripadajo večini, ki podpira župana, ne pridejo do veljave. Lep primer take drže je potrditev Poslovnika občinskega sveta. Naša svetniška skupina je na pomanjkljivosti stvarno in trezno opozarjala, a neuspešno. Tako pri poslovniku kot pri drugih aktih velja načelo, da imajo slabe zamisli slabe posledice."

Matej Demšar / Foto: Gorazd Kavčič

Kje vidite največji problem v občini in kako bi ga bilo po vašem treba rešiti?
"Izpostavil bi problem, ki se mu bo na dolgi rok reklo problem neenakomernega razvoja občine. Krajevne skupnosti po uravnilovki vsaka dobi 50 tisoč evrov investicijskih sredstev, kar je po mojem prepričanju skrajno oportunistični pristop do problemov, ki se tičejo podeželja in tudi razvoja podeželja. Drug še globlji in dolgoročno najbrž bistveno bolj usoden problem pa je popolna odsotnost razvojnih vsebin na sejah občinskega sveta. Edini do sedaj obravnavan dokument, ki sodi v to skupino, je bil Lokalni energetski koncept. Kdor je spremljal razpravo na Občinskem svetu ob tej točki, je lahko ugotovil, da nas je bilo razpravljavcev le peščica in da je znanja in zavedanja o pomembnosti takih vsebin grozljivo malo."

Kako zapolnjujete prosti čas?
"Prosti čas!? Kaj je že to?!"

Anketa

Miha Grošelj, Škofja Loka: "O akciji Loško je ekološko smo prebrali, pa tudi plakati so. Doma smeti ločujemo. Varčujemo z elektriko, če pa kdo pozabi ugasniti luč, jo pa zvečer jaz ugasnem za njim. "

Jožica Vavpotič Srakar, Reteče: "Doma imamo varčne žarnice, lasten kompost, eko vrtiček, recikliramo, odpadke pa ločujemo že zelo dolgo. Tudi otroke v šoli vzgajajo v tej smeri, tako da nas dvanajstletni sin že opozori, da gredo baterije posebej, žarnice posebej."

Helena Kožuh, Škofja Loka: "Doma ločujemo odpadke, trudimo se tudi z ugašanjem luči, kolikor se le da. Kar se pa tiče javnega prevoza, sem iz središča Škofje Loke in če bi živela zunaj mesta, bi javni prevoz po potrebi uporabljala."

Janez Franko, Škofja Loka: "Tudi mi vemo za ekološko akcijo in doma smo tudi zelo ekološko naravnani. Pridno ločujemo odpadke, luči imamo na senzorje, uporabljamo varčne žarnice ... " Alenka Brun / Foto: Tina Dokl

OBČINA ŠKOFJA LOKA, MESTNI TRG 15, ŠKOFJA LOKA

Občina Škofja Loka

Za boljše zdravje in kakovost življenja

Marca je bil redni občni zbor Društva diabetikov Škofja Loka.

Danica Zavrl Žlebir

V poročilu o delu društva je predsednica **Silva Žontar** spregovorila o izobraževalnih programih za seznanjanje oseb s kronično boleznijo, izvajanju preventivnih programov za preprečevanje poslabšanja kakovosti življenja ljudi s sladkorno boleznijo, o socialnih programih za starejše diabetike, da bi jim zagotovili enakopravno vključevanje v vsakdanje življenje. Dobro udeležbo beležijo pri izobraževalnem programu, ki ga vsebinsko pripravlja in vodi dr. Tomaž Camlek. Navzoči dobijo dovolj informacij, kako se zdravijo zapleti sladkorne bolezni, vse o namenu zdravljenja, izboljšanju kakovost življenja, doseganju bolnikove socialne usposobljenosti ter zmanjšanju smrtnosti. Veliko pozornosti namenijo preventivi. Meritve krvnega sladkorja, holesterola in krvnega tlaka izvajajo v Škofji Loki, Selški in Poljanski dolini. S ciljem preventive so se odločili za nakup mini vaskularnega dopplexa za meritev gleženjskega indeksa z ultrazvočno sondo. Prvi tak aparat so dali v uporabo patronažni službi v Selški dolini že januarja 2011, letos so kupili že drugega, s katerim upravljajo patronažne sestre v Žireh. Za Škofjo Loko pa nakup načrtujejo prihodnje leto, ko bodo zagotovili potreben prostor in dobili strokovno usposobljeno medicinsko sestro.

Na občnem zboru je predsednik Zveze društev diabetikov Slovenije **Janko Kušar** podelil priznanja. Zlato priznanje Zveze društev diabetikov je prejel diabetolog **dr. Tomaž Camlek** za dolgoletno uspešno izobraževanje diabetikov in strokovno pomoč društvu pri pripravi letnih programov društva. Srebrno priznanje Zveze društev diabetikov so za delo pri preventivi prejele patronažne sestre **Valerija Šinkovec** in **Bernarda Lukanič** iz Žirov ter **Minka Šmid** iz Železnikov. Za večletno donatorstvo je zahvalno listino prejelo podjetje Obrtnik iz Škofje Loke, zahvalo Društva diabetikov Škofja Loka pa **Tina Osterman** za pripravo, organizacijo in vodenje republiškega tekmovanja iz znanja o sladkorni bolezni učencev in dijakov osnovnih in srednjih šol za leto 2011, ki je bilo v Škofji Loki.

Dobitniki priznanj / Foto: Marko Proj

Nov odlok o aleji znamenitih Ločanov

Danica Zavrl Žlebir

Potem ko so pred leti postavili zadnji kip znamenitemu Škofjeločanu (Hafnerju, vodji upora v Judenburgu), se Aleja znamenitih Ločanov ni več dopolnjevala. Po doslej veljavnem odloku bi morali v aleji vsako leto postaviti nov kip, vendar se je izkazalo, da temu cilju ni mogoče slediti, zato bodo odlok sedaj spremenili tako, da se bodo predlogi dajali na vsakih pet let in se postopno uresničevali. Župan občine Škofja Loka Miha Ješe pravi, da je v aleji sedaj devet kipov in da bi jo bilo smiselno zaokrožiti na deset. Kako pa bo z nadaljevanjem aleje v prihodnje?

Župan **Miha Ješe** pravi: "Za območje Kapucinskega predmestja gremo v odpiranje občinskega podrobnega prostorskega načrta, ki predvideva, kako bo to območje urejeno in kako bodo vanj umeščeni objekti, vključno z Alejo znamenitih Ločanov. Sam bi zelo želel, da bi bil na južnem delu tega območja (od stare Odeje do nove ceste na območju Štemarij) park. Predvidena je gradnja podzemnih garaž, vendar bi gradnja morala biti skoncentrirana, ne pa po vsej površini pod zemljo, saj potem zgoraj težko raste drevje. Želel bi, da bi bilo to (zeleno) območje namenjeno zlasti dejavnostim za mlade."

Z branjem ohranjajo umsko prožnost

Marinka Gartner, ki je septembra 2007 v povodnji v Železnikih izgubila življenje, je podarila več kot tristo knjig za Marinkino knjižnico. In še nekaj Marink in drugih darovalcev je prispevalo v danes več kot tri tisoč knjig obsežni knjižni fond.

Danica Zavrl Žlebir

Univerza za tretje življenjsko obdobje Škofja Loka si je želela knjižnico, ki bi bila v "podporo" njihovim krožkom. Takšno, zelo strokovno, so si pred leti ogledali v Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani. Marinkina knjižnica, kakor so jo poimenovali po prvi darovalki, Marinki Gartner, ki je izgubila življenje jeseni 2007 v povodnji v Železnikih, in še nekaterih Marinkah, ki so ji podarili knjige, se je začela s podarjenimi knjigami. Samo lani so dobili v dar 1500 knjig, dokupili so jih samo 30. Vsako leto seznam darovalcev dopolni 30 novih, izobešenega imajo na vidnem mestu. "Preseneča me, kako velikodušni so ljudje," je vesela vodja knjižnice **Marija Draškovič**. "Podarjene knjige so lepo ohranjene in tudi zelo uporabne. Tako smo v petih letih ustvarili bogato temeljno knjižno zalogo. V knjižnici delajo prostovoljke, izposoja je brezplačna, ne zaračunavamo zamudnine in obisk vseskozi narašča. Lani smo izposodili okoli osemsto knjig šeststotim obiskovalcem."

Marija Draškovič, vodja Marinkine knjižnice in mentorica prostovoljkam v njej / Foto: Tina Dokl

Knjižni fond obsega več kot tri tisoč knjig, od letos so vključeni tudi v knjižnični sistem Cobiss in vanj so že vnesene vse knjige. Marinkina knjižnica sledi programom univerze za tretje življenjsko obdobje in kot pravijo prostovoljke, je njen cilj ohranjati umsko čilost bralcev. Da bi teh pritegnili čim več, so lani uvedli bralno značko za starejše. Kot vodilnega avtorja so izbrali Ivana Sivca in ga ob tednu vseživljenjskega učenja tudi povabili v Marinkino knjižnico na pogovor, podelil pa je tudi bralne značke vsem, ki so prebrali vsaj pet knjig. Tekmovalo jih je 31, o prebranih knjigah pa so napisali tudi svoje vtise. Tudi letos bralci pridno berejo, gost pa bo Tone Partljič. Knjigam v slovenskem jeziku so dodali tudi branje knjig v angleškem jeziku.

Vodja knjižnice in mentorica prostovoljkam Marija Draškovič še pove, da so minulo poletje sodelovali v programu Knjižnica pod krošnjami, kjer so brali skupaj z otroki iz vrtcev. Na začetku je Marinkina knjižnica dobila v dar veliko mladinskih knjig: te je podarila naprej mladim v stanovanjski skupnosti vzgojnega zavoda. Celotna zbirka Naša beseda pa je "odpotovala" v Argentino, kjer imajo naši folkloristi povezavo s tamkajšnjim slovenskim društvom Pristava.

Ambasadorka aktivnega staranja

Gorenjska ambasadorka aktivnega staranja je Nevenka Mandič Orehek, nadvse dejavna upokojenka v Društvu upokojencev Škofja Loka, v tamkajšnji Univerzi za tretje življenjsko obdobje in prostovoljka pri številnih dejavnostih.

Danica Zavrl Žlebir

Letos je Evropsko leto aktivnega staranja. Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje je v sodelovanju z ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve razglasila tudi ambasadorje aktivnega staranja, med katerimi so od znanih Gorenjcev izumitelj Peter Florjančič, pesnica Neža Maurer in nekdanji televizijec Mito Trefalt. Gorenjska ambasadorka aktivnega staranja pa je **Nevenka Mandič Orehek.** Nevenka je v pokoju devet let, a se še vedno nenehno izobražuje. Najprej je poskusila na tečaju nemščine, nato šla h krožku angleške konverzacije in k zgodovinskemu krožku. Povabili so jo h glasilu Mi o sebi, ki ga izdaja Društvo upokojencev Škofja Loka. V aktivni dobi se je ukvarjala z oblikovanjem pohištva, sedaj pa oblikuje glasilo. Pomaga pri vodenju univerze za tretje življenjsko obdobje, je prostovoljka v Marinkini knjižnici. Kot pove, je v njej okoli 3700 knjig, njena naloga pa je vnašanje knjižnih naslovov na splet. Strelja z zračno puško in je ponosna, da škofjeloško društvo upokojencev med strelci vedno pobere vse nagrade. Rada tudi balina in včasih v dobri družbi vrže pikado.

Nevenka Mandič Orehek (levo) z Borjano Koželj, vodjo univerze za tretje življenjsko obdobje / Foto: Tina Dokl

"Delam tudi v krajevni skupnosti in hišnem svetu, pri zvezi borcev, sem članica sveta šole, tako da sem aktivna tudi zunaj upokojenskih krogov," pravi Nevenka, ki jo zanima veliko stvari. Tudi z računalnikom si je zelo domača, zato sodeluje v projektu Znaš - nauči drugega in trenutno dela s štirimi ali petimi "učenci", ki se želijo naučiti ravnanja z računalnikom. Njena vrstnica Borjana Koželj, ki vodi Univerzo za tretje življenjsko obdobje Škofja Loka, o Nevenki še pove, da vzorno skrbi tudi za svojo 93 let staro mamo. "Za našo generacijo je značilno, da skrbimo tako za svoje otroke kot za svoje starše," dodaja Borjana. Nevenka Mandič Orehek je častno funkcijo ambasadorke aktivnega staranja sprejela, "če ne bo nobenih obveznosti", kakor se je pošalila ob predstavitvi svoje častne naloge. A sodeč po vsem, kar v življenju počne, ni videti, da bi se izogibala obveznostim. Nasprotno.

OBČINA ŠKOFJA LOKA, MESTNI TRG 15, ŠKOFJA LOKA

Občina Škofja Loka

Še enkrat bi izbrala enako

Upokojena učiteljica Francka Malovrh je 1. aprila praznovala osemdeseti rojstni dan. Ob tem je obnovila spomine na svoja leta v razredu, ki ga je, kot pravi, ob upokojitvi zapuščala veliko težje kot zbornico.

Danica Zavrl Žlebir

Francka Malovrh je bila rojena v Selcih kot tretji otrok v veliki družini. Ko je bila v tretjem razredu, se je začela vojna, slovenske učitelje so izselili, hodila je v nemško šolo in po vojni krajši čas v slovensko. Leta 1947 je opravila sprejemni izpit na kranjski gimnaziji, tam opravila malo maturo in se vpisala na učiteljišče. "Po maturi sem dobila dekret za Gabrk na nižje organizirani šoli. Tam so bili pogoji za delo slabi, v vasi ni bilo elektrike in smo si svetili s karbidovkami. Učilnica je bila taka, kot jih sedaj vidimo samo še v šolskem muzeju. Pozimi se je kadilo iz peči," se nekdanja učiteljica spominja svojega prvega službenega mesta. S posebnim veseljem se spominja, kako jih je nekoč obdarila za novo leto, kako ji je eden od učencev v zahvalo za potrpljenje, ki ga je imela z njimi, ponudil pest bonbonov, pa tudi zanimivega izleta ob koncu šolskega leta. "Naprosila sem kmeta iz vasi, da nas je ob petih zjutraj z lojtrskim vozom odpeljal na dobro uro oddaljeno železniško postajo v Škofji Loki. Tam smo se s težavo spravili na vlak: večina se je peljala prvič. To je bilo doživetje! Peljali smo se do Lesc, nato pa peš na Bled. Ko so učenci zagledali jezero, so zavihali hlačnice in kar v vodo. Ko so se malce ohladili, so začeli loviti ribe."

Naslednje Franckino službeno mesto je bilo v Poljanah, kjer je bilo v primerjavi z Gabrkom odlično. Leta 1954 se je poročila, dve leti zatem pa sta z možem, tudi učiteljem, dobila dekret, on za gimnazijo, ona za osnovno šolo. V današnji osnovni šoli Škofja Loka - Mesto (tudi šola letos slabi osemdeset let) je dobila popoldanski drugi razred z 48 učenci. Bili so živahni, tako da ji jih prvi dan sploh ni uspelo prešteti. Skrbelo jo je, kako jih bo kaj naučila. Ni bilo lahko, a je šlo. Tako se je začelo njeno delo na šoli, kjer je ostala vse do upokojitve leta 1988. Vmes se je tudi vpisala na pedagoško akademijo in leta 1966 tudi diplomirala. Nekaj časa je bila predsednica sveta šole, bila mentorica pripravnikom, več let je pisala šolsko kroniko, vodila je krožke dopisnikov. Ponosna je na njihove dosežke, nekoč so za nagrado dobili celo pisalni stroj, kar je bila za tiste čase velika dragocenost. Otroci so bili bolj pridni kot danes, pritrjuje, a zelo živahni. Danes jim ni lahko, učbenikov imajo toliko, da jih z nakupovalnimi vozički vozijo v šolo, njihovi starši so zahtevnejši kot kadar koli. Otroci so najbrž težje obvladljivi kot v njenih učiteljskih časih, razmišlja dolgoletna učiteljica.

Francka Malovrh

Šolnika sta bila oba z možem Lojzetom. On je bil najprej srednješolski profesor, nato ravnatelj, do upokojitve pa predstojnik enote zavoda za šolstvo v Kranju. Veliko je bil odsoten, saj je delal v številnih društvih in kot občinski funkcionar. Ko je nekoč prišel domov, je mlajša hčerka rekla mami: stric z občine je prišel. Hčerki Jolanda in Sergeja nista šli po stopinjah staršev, čeprav sta za nekaj časa okusili tudi pedagoški poklic, prva je farmacevtka, druga pravnica. Malovrhova danes živita obkrožena s knjigami, slikami in spomini v hiši v Podlubniku, ki sta jo zgradila leta 1971. Oba sta člana društva upokojenih prosvetnih delavcev in tako še vedno ohranjata stik s svojim nekdanjim poklicem. Francka pravi, da bi izbrala enako, če bi se morala še enkrat odločiti. Otroke je imela rada, v razredu je uživala, ob upokojitvi pa ga je zapustila veliko težje kot zbornico.

Francka z možem Lojzetom, prav tako upokojenim šolnikom

Na podlagi 10. člena Sklepa o ustanovitvi, pristojnostih in sestavi odborov in komisij Občinskega sveta Občine Škofja Loka (Uradni list RS, št. 103/2010 z dne 21. 12. 2010) ter 9. člena Odloka o podeljevanju priznanj Občine Škofja Loka (Uradni list RS, št. 10/92 in 31/97) Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta Občine Škofja Loka

RAZPISUJE

PODELITEV PRIZNANJ OBČINE ŠKOFJA LOKA ZA LETO 2012

Občinski svet Občine Škofja Loka podeljuje občanom, delovnim skupnostim, podjetjem, zavodom, organizacijam, skupnostim in društvom s prebivališčem oziroma sedežem v občini naslednja priznanja:

NAZIV ČASTNI OBČAN OBČINE za izredno delovanje in stvaritve na posameznih področjih družbenega življenja in dela ter za pomemben prispevek k razvoju in ugledu občine v širšem družbenem prostoru.
Podeli se največ en naziv častnega občana.

ZLATI GRB OBČINE ŠKOFJA LOKA za dolgoletno izredno uspešno in družbeno pomembno delo na posameznih področjih družbenega življenja ali za dosežke, ki so trajnejšega pomena in so pomembno prispevali k razvoju in ugledu občine.
To priznanje se lahko podeli tudi občanom za njihovo celotno življenjsko delo.
Podeli se lahko največ en zlati grb občine.

SREBRNI GRB OBČINE ŠKOFJA LOKA za večletno uspešno in družbeno pomembno delo ter za zgledne uspehe in požrtvovalnost na posameznih področjih družbenega življenja.
Podelita se lahko največ dva srebrna grba občine.

BRONASTI GRB OBČINE ŠKOFJA LOKA za pomembne dosežke na posameznih področjih družbenega življenja.
Podelita se lahko največ dva bronasta grba občine.

Pobude za podelitev priznanj občine lahko podajo občani, skupine občanov, podjetja, zavodi, organizacije, skupnosti in društva.

Pisne pobude morajo vsebovati:
- navedbo vlagatelja pobude,
- ime in priimek, datum rojstva fizične osebe, naziv pravne osebe in naslov predlaganega dobitnika priznanja občine,
- utemeljitev pobude za prejem priznanja občine, dosežene uspehe pri delu in javnem delovanju na posameznih področjih družbenega življenja v občini, Sloveniji in svetu,
- predlog za vrsto priznanja občine iz 2. člena odloka.

K utemeljitvi pobude so lahko priložena tudi mnenja organov in organizacij, ki podpirajo pobudo.

Nepravočasnih in nepopolnih vlog komisija ne obravnava.

Pobude zbira Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja Občinskega sveta Občine Škofja Loka, Mestni trg 15, 4220 Škofja Loka**, do ponedeljka, 21. maja 2012, s pripisom na ovojnici "PRIZNANJA OBČINE 2012".**

Komisija za mandatna vprašanja,
volitve in imenovanja
Predsednik
Tine RADINJA, l.r.

OBČINA ŠKOFJA LOKA, MESTNI TRG 15, ŠKOFJA LOKA

Zadovoljni s pasijonskimi dnevi

Danica Zavrl Žlebir

Občina Škofja Loka in Skupina za pasijon sta letos v postno-velikonočnem času pripravili bogat program, po besedah **Andreje R. Megušar** z občine vsebinsko najbolj bogatega v času med dvema uprizoritvama Škofjeloškega pasijona. Ali kot je ob letošnjih dogodkih dejal župan **Miha Ješe**, je to uradni začetek priprav na uprizoritev pasijona leta 2015. Priredili so dve razstavi, izšli so Pasijonski doneski, bilo je srečanje pasijonskih mest, pasijonski dan z nastopom pasijonske konjenice, kot vrhunec pa koncert Pasijon po Janezu skladatelja Damijana Močnika (na sliki). Na njem je sodelovalo več kot sto pevcev, obiskalo pa ga je osemsto ljudi, med njimi tudi pet predstavnikov tujih veleposlaništev. Med občinstvom je bil tudi **Arno Nunn**, župan mesta Oberammergau, kjer tudi prirejajo pasijon.

OBČINA ŠKOFJA LOKA, MESTNI TRG 15, ŠKOFJA LOKA

Foto: Tomaž Bradeško

Občina Gorenja vas - Poljane

Županov kotiček

Kriza stavke po slovensko

Milan Čadež

Vedno se rad spominjam časov, ko sem delal v loškem Unitechu, današnjem LTH Ulitki. Bila so obdobja, ko so naročila kupcev naenkrat upadla in ni bilo dela. Najprej smo izkoristili dopust, nato delno plačanega, ko pa je bilo najtežje, smo pa morali hočeš, nočeš biti tudi na brezplačnem dopustu, pa tudi prešteti smo se kdaj pa kdaj morali.
Vodilni so podali jasne naloge, da je potrebno obstoječe proizvodne procese izboljševati. In to v času, ko ni novih projektov, da bi bili bolje pripravljeni pričakali boljše čase. Rezultat tega je bil, da je moral delavec za strojem narediti več za isto plačo, brez kakšnega pomisleka o protestiranju. Noben ni pomislil, kakšne delavske pravice imamo, dolžnosti in zaposlitev so bile na prvem mestu.
Osebno sem spoštoval odločitve nadrejenih in zadovoljen sem bil, da imam službo in dohodek. Spomnim se tudi očetovih besed, ki mi je večkrat dejal, da je potrebno tistega, ki ti daje delo, spoštovati. Tako je v gospodarstvu, to je tam, kjer se skozi davke polni državna blagajna. V gospodarstvu se z resno krizo soočamo že več let. Posledice se zelo hude, ne delno plačan ali brezplačni dopust, brez delavskih pravic je v zadnjih treh letih izgubilo službo več kot 50 tisoč delavcev.
Kje so bili glavni sindikalisti v tem času, ko je resnično šlo za delavske pravice in za človeško dostojanstvo? Spoštujem usmeritve najodgovornejših, ki vztrajajo, da mora javni sektor deliti usodo gospodarstva. Bojim se, da z najglasnejšimi sindikalisti naša vlada ne bo prišla skupaj, ker je vzrok v političnem ozadju in ni cilj v tem, za kar se je stavkalo. Upanje vidim v tem, da se nas veliko v javnem sektorju zaveda, da bo potrebno zategniti pas in prejšnjo sredo nismo stavkali. Spoštujem pa tudi pravico do dela, ki vsem ta dan ni bila zagotovljena.

Milan Čadež, župan občine Gorenja vas - Poljane

Do vlaka ali skozi Lučine v Ljubljano

Na eni od prejšnjih sej občinskega sveta je Žan Mahnič predlagal, da bi organizirali redno avtobusno linijo iz Žirov prek Gorenje vasi do železniške postaje v Škofji Loki (brez postanka na glavni avtobusni postaji). Druga linija bi potekala iz Žirov do Poljan, nazaj v Gorenjo vas in preko Lučin v Ljubljano. "Gre za dobro idejo, ki jo bomo skušali realizirati, če bo dovolj interesa za gospodarno pokritje," pravi župan Milan Čadež: "Koliko potnikov bi se odločilo za tovrstno zniževanje stroškov, zaenkrat še ni jasno. V Podblegaških novicah, na občinski spletni strani in sedaj tudi tu vabim vse, ki jih zanima takšen prevoz (predvsem študenti in delavci, op. a.), da nam to sporočijo, mi pa bomo idejo skušali uresničiti." V analizo stanja se je vključil tudi Klub študentov Poljanske doline. Občina sama ne bo finančno podprla nove linije, zato pa bodo zbrali podatke o potencialnih potnikih, nato pa bodo na vrsti prevozniki ali novi podjetniki, ki bi prevoze lahko organizirali. B. B., foto: D. B.

OBČINA GORENJA VAS - POLJANE, POLJANSKA C. 87, GORENJA VAS

Idejo, da bi občanom (predvsem študentom) iz Žirov in Gorenje vasi ponudili hiter in cenejši prevoz v prestolnico, bo skušala občina Gorenja vas - Poljane uresničiti.

Pomagala bo tudi občina

V občini Gorenja vas - Poljane od tega meseca velja operativni program odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda, ki je osnova za načrtovanje gradnje javne kanalizacije.

Boštjan Bogataj

Gorenja vas - Do konca leta 2017 moramo vse odpadne vode ustrezno očistiti: ali preko javnega kanalizacijskega sistema ali individualno preko malih komunalnih čistilnih naprav (MKČN) ali nepretočnih greznic (izjema za nestalno naseljene objekte). Stroški gradnje MKČN so za gospodinjstva relativno visoki (okrog 4000), zato jih delno subvencionira tudi občina. "Letos smo za sofinanciranje MKČN namenili šest tisoč evrov ali za približno sedem do osem naprav," pravi župan Milan Čadež in na naše začudenje, ali je to dovolj, pojasni: "Lani smo imeli na voljo enako vsoto, vendar nismo razdelili celotnega zneska, ker smo na javni razpis prejeli le pet prijav. V prihodnjih letih pričakujem večji odziv občanov in s tem bo potrebno v proračunu zagotoviti tudi višje zneske za subvencije."
Operativni program so na zadnji seji občinskega sveta svetniki potrdili, a se jih je nekaj tudi vzdržalo. Med razlogi so bili predvsem pomisleki o programu, ki ugotavlja, da gradnja javne kanalizacije na Sovodnju, Srednji vasi, Žabji vasi in drugih manjših naseljih ni ekonomsko upravičena. Svetnika s Sovodnja sta menila, da je občina gradnjo javne kanalizacije na Sovodnju obljubila. "Nikoli nismo dali stoodstotne obljube po gradnji javne kanalizacije kjerkoli v občini. Povedali smo, da bomo naredili vse, da bi jo gradili, podatki v programu pa sedaj jasno kažejo, kje je smiselno graditi javno kanalizacijo glede na porabo javnih sredstev in racionalnost projekta in kje ne," razloži župan.
Kje mora (vsaka) občina graditi javno kanalizacijo in kje lahko gradi, če je gradnja tehnično izvedljiva in ekonomsko upravičena, določa državni operativni program. "Glede na zakonodajo je pripravljavec programa, podjetje Oikos, preveril upravičenost gradnje javne kanalizacije po naseljih občine. Izkazalo se je, da v Lučinah in na Sovodnju, enako pa tudi v Žabji in Srednji vasi ter Delnicah in drugih manjših naseljih gradnja ni upravičena," pojasnjuje Kristina Knific iz občinske uprave. "Ob tem želim poudariti, da občina nima dovolj denarja za izpolnitev želja po gradnji javne kanalizacije v vseh naseljih občine, temveč le za izpolnitev obveznosti (gradnja kanalizacije Trebija-Gorenja vas in povečanje ter posodobitev čistilne naprave Gorenja vas), ki jih ima na tem področju do leta 2015, vendar bo tudi za to morala najeti kredit," doda Kristina Knific. Skupaj bo občina za gradnjo javne kanalizacije namenila osem milijonov evrov, že zgrajena je stala tri milijone evrov.
Želja po gradnji javne kanalizacije je pri občanih razumljiva, saj je vložek gospodinjstva pri priključku nekoliko manjši kot gradnja MČKN. Stroška lastnika objekta brez možnosti priklopa na javno kanalizacijo sta vgradnja in obratovanje MKČN. Za vgradnjo MKČN lahko občani pridobijo subvencijo v višini 150 evrov na populacijski ekvivalent (900 evrov na MKČN z zmogljivostjo čiščenja 6 pe, kar ustreza šestim osebam). Strošek lastnika objekta, ki se priključi na javno kanalizacijo, sta izgradnja hišnega priključka v dolžini do 15 metrov in plačilo komunalnega prispevka. Po priključku na javno kanalizacijo pa lastniki plačujejo kanalščino. Nekateri svetniki so že izračunali, da je strošek po desetletju uporabe enak. "Zavedati se moramo, da ni naloga občine zgolj zagotovitev čiščenja komunalne odpadne vode v javni kanalizaciji, ki se zaključuje s čistilno napravo, ampak tudi oskrba s pitno vodo, zagotavljanje predšolskega varstva, gradnja in vzdrževanje šolskih poslopij, športnih igrišč, pomoč gospodarstvu in razvoju turizma in še marsikaj drugega. Uresničiti moramo še veliko investicij, kljub temu pa bomo do leta 2017 gospodinjstvom, ki morajo sama zgraditi čistilne naprave ali nepretočne greznice, pomagali s približno milijonom evrov," pojasnjuje župan Čadež.
"Cilj občinske uprave in občinskega sveta je, da že danes, pet let pred rokom, občanom ponudimo informacijo, ali lahko računajo na javno kanalizacijo ali morajo odpadne vode v skladu z zakonodajo urediti sami," dodaja Kristina Knific. Občane vabi, da pokličejo ali se oglasijo na občni v času uradnih ur in se pozanimajo, ali morajo sami poskrbeti za odpadne vode. O slednjem jih bodo tudi obvestili po pošti. Če bo odgovor pritrdilen, bodo pomagali tudi pri izboru MKČN in izračunali, približno koliko pomoči (subvencije) lahko pričakuje od občine.

FOTO (MONTAŽA): DENIS BOZOVIČAR

Veliko občanov bo moralo samo zgraditi malo komunalno čistilno napravo. Občina jim pri tem ponuja pomoč.

Prijav več kot prostih mest

V občini Gorenja vas - Poljane so zadnja leta nenehno odpirali nove oddelke vrtcev. Bo letos prostora dovolj ali morda celo preveč?

Boštjan Bogataj

Gorenja vas - Letos so v občini nekoliko pohiteli z razpisom za vpis v vrtec v novem šolskem letu, saj so ga objavili mesec dni prej. Izkazalo se je, da je prijav otrok za predšolsko varstvo več, kot je prostih mest: dvajset otrok več od prvega septembra naprej in še približno takšno število otrok sredi šolskega leta (saj zaenkrat še ne izpolnjujejo starostnih pogojev za vpis).
"Situacija me ne skrbi, saj je vsako leto podobno; vedno je več vpisanih otrok od razpoložljivih mest v vrtcih, praksa pa pravi, da se število vpisanih ponavadi uravna z razpoložljivim prostorom, saj se nekateri starši premislijo in varstvo uredijo drugače," pove župan Milan Čadež. V preteklih letih je občina za urejanje vrtcev namenila veliko časa in denarja, če bodo vsi starši prišli podpisat pogodbe za vpis, pa bo imela komisija nekaj več dela: župan namreč za letos ne napoveduje novogradenj ali urejanja novih oddelkov v najetih prostorih.
Glede na napovedane varčevalne ukrepe vlade (po njih bi se lahko povečalo število otrok v oddelkih, drugi in nadaljnji otroci ne bi bili več upravičeni do brezplačnega varstva), pa bi se lahko zgodilo, da bo prostora v vrtcih v občini celo preveč. "Nehvaležno je napovedovati prihodnost, preigravati različne scenarije. Videli bomo, kaj bo prineslo varčevanje, in potem ustrezno ukrepali," pravi župan. V vrtce bi morda lahko sprejeli otroke iz drugih občin (če bo to potrebno), sprostili bi kako učilnico za potrebe šole v Osnovni šoli Ivana Tavčarja v Gorenji vasi, ki sedaj poka po šivih, se morda umaknili iz Lovskega doma v Poljanah. A, kot pravi Čadež, bo treba počakati: "Ne pozabimo, da smo najmlajša občina v državi."

Za najmlajše v občini Gorenja vas - Poljane lepo skrbijo tudi z zagotovljenim varstvom v vrtcih. / FOTO: DENIS BOZOVIČAR

Občina Gorenja vas - Poljane

Tretja poroka Justinovih

Sredi aprila sta se Francelj in Helena Justin z domačije Pr' Žirouc s Hotavelj že v tretje poročila - praznovala sta biserno poroko.

Boštjan Bogataj

Hotavlje - "Ušeu mi nisi, umret pa tud nis htel, zato se bova pa še v tretje poročila," je le dva dni pred biserno poroko Helena povedala Franclju, ki mu je na 14. aprila pred šestimi desetletji prvič, letošnjo soboto, 14. aprila, pa že tretjič obljubila zvestobo. Vse se menja in spreminja, tudi župan in matičar, njun zakon pa ostaja enako trden.

Zato sta ga znova obnovila s civilno poroko v domu na Hotavljah (poročil ju je župan Milan Čadež) in nato še v domači cerkvi sv. Lovrenca. "Poročila sva se za isto mizo kot pred desetletji," pove Francelj in razloži, da so kmalu po njuni poroki ukinili matični urad in razprodali opremo. Mizo je kupil, odpeljal domov in jo ohranil vse do danes.

Spoznala sta se že v šoli, čeprav je Francelj (86) dve leti starejši, sta bila zaradi vojne v istem razredu gorenjevaške šole. "Poznala sva se, ampak ne, šele po vojski so se križale najine poti," pove Helena, Francelj pa pripomni: "Mama je 'uržah', saj sem s Hlavčih Njiv prišel sem dol.

Francelj in Helena Justin sta se prejšnjo soboto vzela že tretjič, za pričo je bil že tretjič Helenin brat Tine Klemenčič, Francljev pa Jurij Kumer. / Foto: Denis Bozovičar

Vesel sem, da sem ostal." V zakonu sta se razveselila štirih punc, štirih hčera. Od leta 1952 so na svet na vsaki dve leti prijokale Marica, Francka, Helena in Ivanka.

Francelj je bil zaposlen v Kmetijski zadrugi Hotavlje in kasneje v Termiki, Helena pa je po poroki ostala doma, skrbela za družino in delo na kmetiji. "Uf, veliko se je spremenilo od dni, ko sem hodil na delo. Mladi niti ne vedo, kako smo živeli," pove Francelj. Opiše, da je bilo življenje delovno in skromno, veseli so bili drobnih pozornosti, prijeli so za vsako delo in veliko naredili tudi sami. Helena dodaja, da so morali trdo delati in se marsičemu odreči: "Kupili smo le tisto, kar je bilo nujno. A smo preživeli, bili prijatelji in se razumeli. Tako v družini kot s sosedi v vasi."

V novo hišo se je družina preselila po tridesetih letih zakona mame in ata, pri njiju je ostala najmlajša hči Ivanka z družino, druge so se omožile v Zadar, na Gorenje Brdo in Srednje Brdo. "Zelo smo povezani, velikokrat se slišimo, tudi vidimo se pogosto," pove oče Francelj. Danes se lahko pohvalita že s 14 vnuki in uživata v družbi 19 pravnukov. Prav vsi so se preteklo soboto zbrali na biserni poroki in kasnejši svatbi. Poleg njih pa še nekaj drugih svatov, skupaj več kot devetdeset! In so imeli kaj praznovati. Tokrat je bila v središču njuna ljubezen, sicer pa je leto polno visokih obletnic: Francljeva sestra Micka je praznovala 80 let, sestra Ančka bo praznovala 90 let, tudi hči Marica je praznovala 60 let.

"Trikrat so mi operirali kolke, tako da so bolečine sicer milejše, a še vedno lahko hodim le z berglami," o zdravju pravi Francelj in doda, da ženo mučijo kolena. "Ne jamri za mene," mu odvrne Helena: "Če naju ne bi nič bolelo, pa ne bi bila živa. Trdo življenje se mora nekje poznati, telo se obrabi." Kljub starostnim težavam gresta prav vsak dan po vasi, spremljata dogajanje po televiziji in radiu, rešujeta križanke, ob nedeljah sta obvezno pri maši. "Vedno je vsaj en doma in naju pelje. Dobro skrbijo za naju najine hčere," povesta.

Poljanski mošt na sodoben način

Na Kmetiji Matic s Hotavelj so z novim letom začeli polniti svojo novo pijačo za trg, sadno vino, s katerim opozarjajo na tradicijo pitja jabolčnika v Poljanski dolini.

Jasna Paladin

Jabolčnik, jabolčno vino ali mošt je bila vse do sredine minulega stoletja množična, osvežilna, nizko alkoholna in izrazito lokalna pijača za nižje sloje predvsem na območjih, kjer ni bilo vinske trte. Po 2. svetovni vojni je kultura pitja mošta predvsem zaradi pitja piva doživela zaton, a najdlje se je pri nas obdržala prav na gorenjskih kmetijah. Tega se zavedajo tudi na Kmetiji Matic, kjer so številnim izdelkom iz sadja, po katerih so bili znani že doslej, z novim letom dodali še sadno vino ali cider, kot to pijačo poznajo v tujini. Adam Cider so poimenovali svoj novi in prvi tovrstni slovenski izdelek, ki so ga razvili v sodelovanju z vinarji, sadjarji in drugimi strokovnjaki. "Projekt smo začeli razvijati lanskega avgusta, jeseni pa smo že napolnili nekaj deset tisoč litrov. Poskusno smo ga ponudili desetim lokalnim gostincem in njihovi prvi odzivi so že sedaj dobri, čeprav je to bolj pijača za poletje. Vztrajali smo pri tradiciji, a smo jo obdelali na sodoben način,"

Danilo Jezeršek na predstavitvi novega sadnega vina / Foto: Matic Zorman

je na predstavitvi novega izdelka na Dvoru Jezeršek na Zg. Brniku povedal gospodar kmetije Danilo Jezeršek in poudaril, da prav vse surovine prihajajo iz Poljanske doline, saj kmetija sodeluje s številnimi lokalnimi kmeti in sadjarji. V eni steklenički pijače so štiri jabolka (predvsem stare avtohtone sorte iz travniških nasadov, kot so bobovec, voščenka, carjevič, jonatan ..., ki imajo visoko vsebnost kisline, kar pijači daje specifičen sladko-kisli okus), in ena hruška, zato gre za sadno in ne jabolčno vino, in to brez kakršnih koli drugih dodatkov. Prizadevanja Jezerškovih - jabolčnik ponuditi na sodoben način - je pohvalil tudi etnolog Janez Bogataj, ki je velik poznavalec kulture pitja in prehranjevanja pri nas in po svetu. "Gre za odlično nadgradnjo tradicije in poskus, kako izdelke iz lokalnega okolja pripeljati do širše prepoznavnosti in to na sodoben način. Žal mi je le to, da je pri razvoju izdelka več besede imela marketinška agencija in da se niso odločili za slovensko ime izdelka, kar ni bilo dovolj premišljeno. Tudi slovenski mošt ima za seboj močno zgodbo in pogled na sebe in svet bomo morali Slovenci v svojih glavah še pošteno spremeniti," je bil kot vedno kritičen Janez Bogataj.

Da je mošt resnično zaznamoval Poljansko dolino, se strinja tudi župan Občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež. "Ob obiskih je bil nekdaj mošt vedno na mizi in ponosen sem, da imamo danes tako ambiciozne občane, kot je družina Jezeršek s Kmetije Matic, ki povezuje številne kmete v dolini in predeluje res kakovostne izdelke," je povedal župan in zaključil, da bo občina v prihodnjih dveh letih izpeljala projekt Pot poljanskih dobrot, kjer bodo kmete in predelovalce povezali tudi na turističen način.

OBČINA GORENJA VAS - POLJANE, POLJANSKA C. 87, GORENJA VAS

Gorenja vas

Na Gorenjskem najboljši Gorenjevaščani

Na Ekokvizu, vseslovenskem tekmovanju osnovnošolcev v ekoznanju, ki ga pripravlja Ekošola v sodelovanju s Telekomom Slovenije, je na Gorenjskem slavila ekipa učencev Osnovne šole Ivana Tavčarja Gorenja vas. V ekoznanju so se pomerili minuli petek (a rezultatov do oddaje v tisk še nismo imeli) v Ljubljani, kjer se je na državnem tekmovanju pomerilo osem regijskih zmagovalcev in dodatni dve ekipi, ki sta zbrali največ točk na šolskih tekmovanjih. Zmagovalno gorenjevaško ekipo z imenom Smrkci1 sestavljajo Jaka, Tamara in Saša. Na Ekokvizu, kjer so odgovarjali na vprašanja o odpadkih, vodi in prehrani, so dosegli 26 od 30 možnih točk. "Učenci so se individualno pripravljali doma. Zadnji teden pred šolskim tekmovanjem pa smo izkoristili vse proste ure in se pripravljali tudi skupaj. Zmagovalna ekipa Smrkci1 (med osmimi ekipami v Gorenji vasi) je že na pripravah veljala za favorita, saj ji je večkrat uspelo doseči vseh 30 točk v zelo kratkem času," je povedala mentorica Ekokviza Anica Podobnik. B. B.

Tamara, Jaka in Saša so največji poznavalci ekologije med gorenjskimi osnovnošolci.

Visoko

Dvorec že v lepši podobi

Na posestvu Ivana Tavčarja na Visokem sta že urejeni dve sobi dvorca: glavna veža in vzhodna soba dvorca. "Zaenkrat še pripravljamo slikovno gradivo Tavčarjevega življenja na Visokem, s katerim bomo opremili sobi, še vedno pa čakamo na soglasje zavoda za varstvo kulturne dediščine pri spremembi prometnega režima in ureditvi drevesnega parka," pravi župan Milan Čadež. Na občini računajo, da bi lahko ob koncu maja že povabili obiskovalce - tako v Dvorec kot na dodatno ponudbo ob njem. B. B.

Foto: Denis Bozovičar

Dve sobi v Tavčarjevem dvorcu sta deloma že urejeni.

Koncerti, predstave, razstave, delavnice

Občinski kolesarski krog - Občina Gorenja vas - Poljane 12. maja ob 8.30 vabi na odprtje občinskega kolesarskega kroga na vaški trg v Gorenji vasi. Že ob 9. uri se bodo kolesarji podali na kolesarsko avanturo po poteh po občini, kjer se bodo kolesarji lahko naužili lepot in dobrot krajev pod Blegošem. Kolesarji se bodo lahko povzpeli na Javorč do Lučin in nazaj na izhodišče. Bolje pripravljeni bodo iz Lučin šli na Pasjo Ravan do Črnega vrha in se spustili na Visoko ter po dolini na izhodišče, še bolje pripravljeni pa se bodo iz Poljan povzpeli v Javorje in se nato spustili v Gorenjo vas. Po kolesarjenju bo čas za druženje in spoznavanje dobrot iz Poljanske doline. Ob slabem vremenu odprtje bo, prvi preizkus s konkurenco pa bo župan opravil kak drug, bolj sončen dan.

Gorski tek na Blegoš - Športno društvo Marmor Hotavlje 19. maja ob 9. uri prireja gorski tek Kopačnica-Blegoš-Kopačnica. Prijave zbirajo na www.sdmh.si do 15. maja in do 8.40 na dan prireditve, ko bo štartnina nekoliko višja. Moški in ženske se bodo pomerili v štirih starostnih kategorijah in dodatnih 'kilogramskih' kategorijah. Čas teka (ali pohoda) je omejen na največ štiri ure. Po prvi trije tekmovalci v vsaki kategoriji bodo prejeli nagrado.

Občina Železniki

Županov kotiček

Cesta v Davčo

Mag. Anton Luznar

Vesel sem, da je stekla gradnja ceste v Davčo, zlasti za krajane je to pomemben dosežek. Na boljšo cesto so čakali že v času pred poplavami 2007, slednje so izvedbo projekta odložile, sedaj pa se je gradnja vendarle začela in če bo potekalo vse po načrtih, bo do maja 2014 narejena. Dve leti bodo morali domačini malo potrpeti, potem pa bo to super cesta. Še ena prednost je dejstvo, da je denar zanjo zagotovljen in da ga kljub napovedim varčevanja v državnem proračunu ne zadenejo varčevalni ukrepi. Projekt je vreden 23,6 milijona evrov, nekaj je bilo porabljenega za pripravo projektov in odkupe zemljišč, pogodba med Direkcijo RS za cesto kot investitorjem in Gorenjsko gradbeno družbo kot izvajalcem pa je bila podpisana za okoli 19 milijonov. Od tega je za 85 odstotkov iz evropskih, 15 pa iz državnih virov, tako da ni bojazni, da se projekt ne bi realiziral.

V tem času smo se z izvajalcem dogovarjali o tem, kako bodo potekali šolski prevozi. Gorenjska gradbena družba bo poskušala zagotoviti, da bo obstoječa cesta čim dlje prevozna za prevoz šolskega avtobusa. Do konca šolskega leta bo lahko potekal po tej cesti. Po koncu šolskega leta pa bodo naredili glavni poseg, ki ga načrtujejo za letos. Takrat šolskega prevoza ne bo, medtem ko bo za krajane spodnjega dela vasi obvoz po gozdni poti, ki jo bodo nasuli s tamponom. To bo naredila Gorenjska gradbena družba, ki jo bo v času gradnje tudi vzdrževala. Promet bo samo za osebna vozila in za kako intervencijsko vozilo ter na lastno odgovornost. Stanovalci treh hiš v spodnjem delu Davče, mimo katerih bo potekal obvoz, so tudi želeli, da se v dolžini 180 metrov položi asfalt, da se jim v času obvozov po gozdni poti ne bo kadilo, in naj se ta cesta vzdržuje, da voda ne bo prišla na njihova dvorišča. Gramoz bo zagotovil izvajalec, asfalt bo plačala občina. Vodja gradbišča daje tudi zagotovilo, da bodo izvajali taka dela, da bo v zimskem času šolski prevoz z avtobusom lahko potekal po davški cesti, poleg tega pa zagotavlja, da bo dovolj zgodaj napovedal tudi vse večje spremembe vnaprej, da bodo ljudje nanje pripravljeni.

V teh dneh se z investitorjem tudi dogovarjamo o vzdrževanju obvozne ceste Zgaga-Močilarjev grič. Če tega denarja ne bo zagotovila direkcija, bo morala nekaj več sredstev zagotoviti občina sama.

Mag. Anton Luznar,
župan občine Železniki

Selca

Maja bodo dogradili kanalizacijo v Selcih

Lani je občina Železniki gradila sekundarno fekalno kanalizacijo v Selcih. Dela kanalizacije ob cesti takrat niso končali, na kanalizacijo tako ni priključenih nekaj stanovanjskih hiš in šola. Letos gradnjo nadaljujejo, in sicer bo kanalizacija vgrajena v pločnik ob regionalni cesti, za kar so potrebovali in tudi pridobili soglasje Direkcije RS za ceste. Sedaj imajo tudi izvajalca del, podjetje Garnol, manjkajoči del pa bodo gradili od 3. do 18. maja. D. Ž. / Foto: Tina Dokl

Občina Železniki, Gorenja 48, Železniki

Vodkup in rušitev

Železnikarski občinski svetniki so na izredni seji soglasno sprejeli sklep o odkupu hiše Na Plavžu 17, kar bo po rušitvi, premiku ceste in novem mostu omogočilo dostojno cestno povezavo v Ovčjo vas. A le, če jim uspe dogovor z lastniki, ki načelno to možnost podpirajo.

Boštjan Bogataj

Železniki - "Razlog za izredno sejo je, da pripravljavec državnega prostorskega načrta (DPN) potrebuje našo odločitev o lokaciji mostu čez Soro na lokalni cesti Železniki-Ojstri Vrh (na odseku skozi Ovčjo vas). Na mizi sta dve varianti: ali širitev obstoječe trase ali prestavitev križišča gorvodno, pod vznožje Gorenjega Kovaškega Vrha," je v uvodu izredne seje občinskega sveta situacijo predstavil župan Anton Luznar.

Župan je v nadaljevanju kronološko predstavil dogajanje zadnjih treh mesecev, od sestankov z lastniki hiše Na Plavžu 17 in njihovimi sosedi in sestanki lastnikov zemljišč gorvodno, projektanti in pristojnimi na ministrstvu za infrastrukturo in prostor. Kmalu je postalo jasno, da druga varianta s povsem novo traso in novim mostom ne pride v poštev, saj so lastniki zemljišč ostro proti njej in, razen enega, niso pripravljeni prodati zemljišč. Občinski svet bi se sicer lahko odločil tudi za to varianto in šel v razlastitev lastnikov, a praksa kaže, da bi se tak postopek (in slaba volja) vlekla vrsto let.

"Ker imamo načelni dogovor z lastniki hiše na Plavžu 17, pri nas se je oglasil tudi podjetnik, ki si močno želi urejene ceste, pred dnevi pa so se pri nas oglasili tudi sosedi, ki se z manjšimi pogoji strinjajo s širitvijo obstoječe trase, predlagam, da sprejmemo prvo varianto in odločitev sporočimo ministrstvu," je predlagal župan Luznar. Pogoj lastnikov hiše Na Plavžu 17 je, da občina odkupi hišo in pripadajoča zemljišča, najde primerno zemljišče v Železnikih, zagotovi primerne stanovanjske prostore za čas gradnje in poskrbi, da bo hiša zgrajena do konca leta 2014. Ponudba velja za določen čas. Pogoj sosedov je, da se bo z novim mostom cesta premaknila za toliko, da na njihovih dvoriščih ne bo več tovornjakov.

Kazalo je, da se bodo svetniki zelo hitro odločili za edino hitro rešljivo varianto, torej po obstoječi trasi. Darko Gortnar iz občinske uprave je pojasnil, da lahko ostane tudi tako, kot je sedaj, država bo na račun poplavne varnosti zgradila novi most, a potem ne bi upoštevali volje vaščanov po širitvi ozkega grla. Janez Ferlan je povedal, da je bila pot do dogovora težka, odločitev za svetnike pa precej lahka. Branko Krek Petrina so zanimali stroški. Odgovor: Most bo gradila država, selitev hiše in ceste bo občino stala približno 190 tisoč evrov brez davka, v ceno niso vključeni stroški zemljišč in komunalne opremljenosti. Andreja Čufar je menila, da bi bila druga varianta po seriji tožb in zapletov najbrž dražja od širitve sedanje trase.

Alojz Demšar je opomnil, da je podobnih ožin v občini veliko, zato upa, da bodo svetniki tudi v prihodnje ravnali enako in približno tretjino letnih sredstev za investicije namenili za reševanje ožin. Peter Mesec je opozoril, da bi morala imeti občina strategijo razvoja, saj bi omenjeno hišo lahko odkupila že po poplavah leta 2007: "Tako pa je šel denar najprej za obnovo, sedaj pa jo dražje odkupujemo za rušitev."

Gortnar je odgovoril, da se je možnost drugačne ureditve pokazala z nižanjem Dermotovega jezu in gradnjo novega mosta čez Soro v Ovčjo vas: "Težko bi vse te rešitve poznali vnaprej." Temu je oporekal Tomaž Demšar: "Težave s prometom so že vse od gradnje hiš v tem delu Železnikov. Problem je nastal zaradi tovornjakov, za reševanje te ožine bomo dali 250 tisoč evrov. Kateri investiciji se bomo odpovedali prihodnje leto?" Drugi so mu nasprotovali, češ da se mora dober gospodar včasih tudi hitro odločiti.

Svetniki so si v nadaljevanju izmenjali še poglede o racionalnosti in transparentnosti postopka odkupa, o limitiranju najvišje cene investicije, na koncu pa sprejeli sklep, po katerem se odločajo za gradnjo ceste po obstoječi trasi. Z lastnikom hiše Na Plavžu 17 (oziroma njegovim zastopnikom) mora župan v roku dveh mesecev skleniti pogodbo, ki ne sme bistveno odstopati od sedaj predstavljenih finančnih okvirov. V nasprotnem primeru se bodo svetniki še enkrat sestali in odločili, ali bo občina kupila hišo ali ne.

Ožina na cesti v Ovčjo vas ne bo več ožina, če se bodo lastniki hiše Na Plavžu 17 in župan v dveh mesecih dogovorili za odkup hiše po razumni ceni. / Foto: Tina Dokl

Pločnik in postajališči Na Plavžu

Danica Zavrl Žlebir

Železniki - Javna razprava o idejni rešitvi dograditve pločnika in avtobusnih postajališč v naselju Na Plavžu je bila 2. aprila. Idejno zasnovo je ob tej priložnosti predstavil **Janez Žura** iz podjetja CE Design. Glede dileme, ali pločnik po oni ali obeh straneh vozišča, so se dogovorili, da ga zgradijo le po eni strani, saj je v okviru državnega prostorskega načrta predvidena gradnja obvozne ceste, po kateri bo v prihodnje potekal večji del prometa. Če gledamo v smeri od plavža proti Tehtnici, bo pločnik najprej potekal po levi strani. Nasproti stavbe Dom oprema bo avtobusno postajališče v smeri Zali Log-Železniki-Škofja Loka, za njim bo prehod za pešce, nato se bo pločnik nadaljeval po desni strani, in sicer mimo nogometnega igrišča do Tehtnice. Pri nogometnem igrišču bo postajališče za potnike iz smeri Škofja Loka-Železniki-Zali Log. Javne razprave so se udeležili občani, ki živijo ob tem delu ceste, in člana nogometnega kluba. Z idejno zasnovo so se strinjali, nam je povedal župan **Anton Luznar**, edina pripomba občanov naselja Na Plavžu je bila namestitev hitrostne ovire. Sedaj je hitrost na tem mestu omejena na 30 kilometrov na uro, a jo le redki upoštevajo. Cesta se pri nogometnem igrišču nekoliko vzpne in je manj pregledna, ko bo tam avtobusno postajališče, bo preglednost večja in s tem verjetno tudi hitrosti. Župan še dodaja, da sedaj čez nogometno igrišče poteka tudi vodovod, kar bo treba v prihodnje spremeniti in ga speljati ob pločniku. Projekt prometne ureditve bo narejen še letos, realizacijo pa župan Luznar napoveduje za prihodnje leto.

Na tem mestu bodo v prihodnje pločnik in dve avtobusni postajališči. / Foto: Tina Dokl

Občina Železniki

Skrbi jo za kulturno dediščino

Letos julija bodo v Železnikih že petdeseti čipkarski dnevi. Marija Koblar iz turističnega društva pravi, da z njimi želijo še naprej ohranjati svojo kulturno dediščino.

Danica Zavrl Žlebir

Železniki - Kot pove sogovornica, ki pri Turističnem društvu Železniki vodi klekljarsko sekcijo in je že dolga leta med organizatorji tradicionalnih Čipkarskih dni, so bili Železniki prvi, ki so organizirali takšno prireditev. Upa, da jim bo dobro uspel tudi letošnji jubilejni dogodek, k njemu pa želijo organizatorji pritegniti vse klekljarice iz Železnikov in tudi tiste, ki ne živijo več v domačem kraju, še vedno pa z izdelovanjem čipk z njim ohranjajo stik. **Marija Koblar**, zaskrbljena za tukajšnjo kulturno dediščino, spregovori o več neugodnih okoliščinah, ki spremljajo tukajšnje klekljarice. Pred poplavami leta 2007 so se sestajale v prostorih ob reki Sori, ki so jih poplave uničile in so se zato preselile v prostore muzeja. Tam, pravi, se ne počutijo tako doma, kot so se v svojih prejšnjih prostorih. Žal ji je tudi, ker občina doslej ni pokazala veliko posluha za njihovo dejavnost. Želele bi si več sodelovanja mlajših klekljaric. V Železnikih je med izdelovalce čipk zarezala generacijska praznina, potem ko kar tri desetletja ni bilo čipkarske šole. Ta je sredi devetdesetih let znova oživela in sedaj se v devetletki v Železnikih znova učijo klekljati. "Žal, potem ko končajo čipkarsko šolo, med večino mladih usahne zanimanje za klekljanje. Težko jih dobimo za tekmovanja in razstave, zato sem zaskrbljena, kako bo z našo kulturno dediščino. Klekljarice se sicer redno shajamo na srečanjih Ob punklju se dobimo, a nas prihaja le še štirinajst. Ko smo pred desetletji začenjale, nas je bilo 95," pove vodja klekljarske sekcije v Železnikih.

Marija Koblar pri svojem punklju

Marija ali Mici, kakor jo poznajo v Železnikih, klekljа že šestdeset let. "Naučila me je mama, ki je klekljala za preživetje, jaz pa sem to imela za zraven. Klekljam že od časov, ko smo delale za Dom Ljubljana, ki nam je izdelke odkupoval za živilske karte. Tudi potem, ko sem se zaposlila v Niko Železniki, sem se ukvarjala s klekljanjem. V mladosti sem opravila čipkarsko šolo in se želela šolati naprej, a ni bilo te možnosti. Sem pa imela vselej veliko veselja z izdelovanjem čipk: naredila sem jih za vso svojo družino, za prijatelje, za darila ...," pove Marija, ki vsak dan sede k punklju ob oknu dnevne sobe. Dve njeni vnukinji sta hodili v čipkarsko šolo, a ko sta jo končali, sta kleklje odložili. Mici upa, da ne za vedno. Tudi veliko drugih klekljaric v Železnikih je opustilo to ročno delo. "Včasih jih je spodbujalo tudi to, da so se čipke dobro prodajale. Sedaj pa tudi drugo klekljа veliko ljudi in se čipke dobijo že marsikje," ugotavlja sogovornica. Na 50. čipkarske dneve, ki bodo letos 19. julija, pa že sedaj vabi klekljarice, da pridejo in razstavijo svoje izdelke ter prispevajo k temu, da se domača dediščina ohrani.

Železniki

Na razstavi krpanke Renate Bedene

V občinskih prostorih v Železnikih je tokrat na ogled nenavadna razstava. Svoje izdelke iz tekstila in drugih materialov razstavlja **Renata Bedene** iz Grosupljega. Kako je "zašla" v Železnike? Povedala je, da je povabilo na razstavo dobila prek svoje nekdanje sošolke Mince Rihtaršič. Čeprav je od študentskih let (od leta 1996) razstavljala že na več kot dvajsetih razstavah po državi in tudi v tujini, razstave na občini prav nič ne podcenjuje. "Ljudje pridejo gledat tvoja dela tako v Ljubljani kot v Železnikih, razstave so namenjene temu, da širiš glas o svojem početju med ljudmi," pravi Renata Bedene. Umetnica že dobro desetletje deluje na področju oblikovanja tekstila. Svoje likovno in drugo znanje ter zaznavanja povezuje z različnimi vrstami materiala in postopki. Nove tehnike združuje s sitotiskom, ročnim tkanjem in vezenjem, pletenjem, polstenjem, kolažiranjem ... Zadnji dve leti ima status samostojne kulturne delavke. Umetnica pravi, da svoje izdelke (ukvarja se tudi z oblačili) naredi od začetka do konca, tako kot številni njeni kolegi umetniki deluje kot "one man band". D. Ž.

Občina Železniki, Cesta 48, Železniki

Železniki

Železnike čistilo blizu tisoč ljudi

Na dan akcije Očistimo Slovenijo - očistimo svet 2012 je na območju občine Železniki čistilo blizu tisoč ljudi.V vsej državi je v akciji Očistimo Slovenijo 2012 sodelovalo 270 tisoč ljudi. Zbrali so pet tisoč ton odpadkov, več kot pol manj kot pred dvema letoma. V Železnikih je v akciji sodelovalo 940 ljudi, nam sporoča koordinator **Peter Mesec.** Sodelovali so vrtčevski (50) in šolski otroci (480), pa še 410 odraslih, med njimi udeleženci iz 43 društev, organiziranih skupin in klubov. Zbrali so 80 kubičnih metrov odpadkov, na tehtnici 6,57 tone, čistili pa so tudi odlagališče v Dražgošah na Rastovkah. V poročilo o organizaciji in izvedbi akcije v občini so organizatorji zapisali oceno odlično. Tudi župan občine Železniki **Anton Luznar** akcijo ocenjuje, da je akcija dobro uspela. Vprašali smo ga tudi o njegovem sodelovanju in povedal je, da sta z ženo čistila ob cesti iz Selc proti Kališem, sicer pa je na dan akcije obiskal tudi skupino vojakov Slovenske vojske iz kranjske vojašnice, ki so prišli občanom na pomoč pri čiščenju območja Zalega Loga. D. Ž.

Železniki

Še naprej Živimo zdravo

Program Živimo zdravo, ki je v zimskih mesecih potekal v številnih zanimivih delavnicah, se je spomladi preselil v naravo. / Foto: Tina Dokl

V občini Železniki, ki je bila od lanske jeseni skupaj z občino Preddvor vključena v projekt Živimo zdravo (izvajali so ga skupaj z Zavodom za zdravstveno varstvo Kranj), sedaj s programom nadaljujejo sami. Prva aktivnost, ki so jo izvedli takoj po izteku programa skupaj z zavodom, je bila meritev kostne gostote skupaj z Društvom bolnikov z osteoporozo Kranj. "Obisk je bil dober, 82 udeležencev, in nekatere med njimi so glede na rezultat meritve napotili naprej," pove Martina Logar z oddelka za družbene dejavnosti Občine Železniki, ki je koordinirala projekt Živimo zdravo. "Naša naslednja dejavnost je bil pohod iz Železnikov prek Suše v Zali Log, ki se ga je udeležilo 36 udeležencev, večina onih, ki so v zimskih mesecih sodelovali v programu." Drugi pohod so načrtovali za 23. april, in sicer do Smoleve in Ojstrega vrha prek Studenske grape nazaj v Železnike. Čaka pa jih še test hoje na dva kilometra, ki ga bodo izvedli 7. maja skupaj z Zavodom za zdravstveno varstvo Kranj. D. Ž.

Železniki

Cepile so se cele družine

V preventivni akciji cepljenja proti klopnemu meningoencefalitisu (KME) se je na Škofjeloškem odzvalo lepo število ljudi. Kot že dlje časa ugotavljajo v Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj, je ravno na tem območju obolevnost v regiji največja, 26 ljudi na leto, 50 na sto tisoč prebivalcev. Prav zaradi tega so se odločili za široko akcijo z namenom, da cepljenje približajo vsem prebivalcem, tako krajevno kot cenovno in v ugodnih terminih. Sredi marca je bilo cepljenje tudi v Železnikih (21. aprila pa že drugo cepljenje). "Z odzivom smo zadovoljni, prišlo je kar 517 ljudi, tako da so morali čas cepljenja podaljšati, poleg tega pa poslati tudi po večje količine cepiva," je o cepljenju povedala **Martina Logar** z Občine Železniki. "Cepile so se cele družine, pritegnile pa so jih tako nižja cena kot ugoden termin (na soboto, ko imajo ljudje več časa), odtehtalo pa je tudi dejstvo, da na cepljenje ni bilo treba iz domačega kraja. Dobro sta bili obiskani tudi predavanji, ki jih je o klopnem meningoencefalitisu v naši občini pripravil zavod." D. Ž.

Železniki

Bo industrija lahko gradila?

Ob obravnavi državnega prostorskega načrta, ki vključuje poplavno varnost občine Železniki, so v večjih industrijskih podjetjih v občini izrazili bojazen, da bi jim načrti poplavne varnosti onemogočili gradnjo in s tem razvoj v okviru con. Predstavniki občine in podjetij v Železnikih so se o tej temi prejšnji teden spet pogovarjali na Agenciji RS za okolje, kjer so jim nakazali, da je dogovor mogoč. Kot pravi župan **Anton Luznar,** bi morala podjetja predstaviti, kaj želijo graditi in opredeliti gabarite, nato pa s študijami ugotoviti, kakšen vpliv bi imelo načrtovano na poplavno varnost. Te novo zgrajeni objekti nikakor ne bi smeli poslabšati. Na zadnjem sestanku v Ljubljani so se dogovorili, da predstavniki agencije za okolje pridejo v Železnike in se sestanejo s predstavniki podjetij, ki želijo informacije o tem, v kolikšni meri je mogoča gradnja na njihovih zemljiščih. D. Ž.

GG mali oglasi
E-POŠTA: malioglasi@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 47
www.gorenjskiglas.si

Občina Žiri

Županov kotiček

Žiri polne obiskovalcev

Janez Žakelj

Veseli me, da smo končno dobili kilometer novo urejene ceste iz Žirov proti Logatcu. A kaj, ko nam je takoj narava pokazala zobe z usadom v Matjaževih kamrah, najhujšem ozkem grlu te cestne povezave. Žirovski podjetniki so me opozorili na absurden obvoz - iz Logatca skozi Idrijo na Cerkno, čez Kladje in nazaj v Žiri. Če lahko v tem poiščem kaj dobrega, je to, da so načrti za rekonstrukcijo odseka pripravljeni, zaradi nove situacije pa se bo morda kljub ostrim rezom v državnem proračunu le našel denar.

Veliko bolj prijazno je dogajanje v Žireh. Minuli konec tedna smo odprli drugi del čevljarske razstave, čez nekaj dni šeste Slovenske klekljarske dni. Obe obrti sta naši tradiciji, ki ju moramo pokazati zanamcem in obiskovalcem. Z Alpino nas v svetu še poznajo, za čipko pa je marsikdo presenečen, da jo imamo (nekateri pravijo, da celo lepšo) tudi na naši strani hriba. Zanimiv podatek je, da žirovska čipkarska šola deluje najdlje v Sloveniji. Neprekinjeno že sto šesto leto.

Zanimivo je tudi, vsaj po odzivu medijev se tako zdi, da znamo tako jaz, kot ravnatelj in predsednik turističnega društva, vsi moški, klekljati. Da, včasih so klekljali vsi. Ne za šalo, kot mi, ali za ohranjanje tradicije, kot odlično delajo Cvetke, ampak zaradi zaslužka. Prav je, da znamo ceniti to trdo delo, ki je pred desetletji omogočalo preživetje, danes pa medgeneracijsko sožitje in promocijo naših lepih krajev.

Šesto izvedbo Slovenskih klekljarskih dni smo zastavili širše, s še bolj bogatim programom in ponudbo, saj želimo privabiti večje število obiskovalcev. Menim, da bodo Žiri več dni polne. Nekateri bodo pri nas prvič. Tako kot se bo prvič v Sloveniji predstavila ruska klekljarska šola. Alpina bo znova ponudila dneve ugodnih nakupov. Brezplačno bo na ogled celodnevni vojaški spektakel z avtentičnim prikazom bojev. Brezplačno bodo na ogled tudi številne razstave čipk, tudi najnovejša Ptici in metulji društva Cvetke. Izkoristimo lepe dneve in bogat program.

Janez Žakelj,
župan občine Žiri

Žiri

Nov oddelek vrtca v Žireh?

Razpis za vpis v vrtec je pokazal, da bi morali v Žireh odpreti nov oddelek. "V vrtcu oziroma šoli se na nov oddelek že pripravljajo, vendar z mislijo na sprejetje sprememb zakonodaje," pravi župan Janez Žakelj in razmišlja: "Razumem, da državne finance trenutno ne prenesejo razsipavanja z denarjem, kot oče pa bi si želel, da ostane vrtec za drugega in nadaljnje otroke brezplačen." Če bo možnost brezplačnega vrtca odpravljena, bi se lahko zgodilo, da novega oddelka v Žireh niti ne bi potrebovali. Zaenkrat je v vrtec ob osnovni šoli vpisanih 20 otrok več od zmožnosti vrtca, nov oddelek pa bi lahko občina odprla s 1. septembrom. "Žal bo občina na račun varčevanja iz naslova glavarine letos dobila 60 tisoč evrov manj, nov oddelek pa bi nas stal 50 tisoč evrov. Zato bomo o novem oddelku in drugih ukrepih razmišljali čez mesec ali dva," pove župan in napove, da bodo na občini razmislili tudi o tem, ali bodo v prihodnje še obdržali subvencijo za varstvo otrok na domu (110 evrov). B. B. /Foto: P. M. B.

Občina Žiri, Loška cesta 1, Žiri

Za boljše življenje

Občina Žiri z državno ali evropsko pomočjo izvaja več investicij: gradi kanalizacijo, kmalu se bo začela obnova čistilne naprave, spremembe bodo na šolskem objektu. S pomočjo Fundacije za šport bodo zgrajene garderobe, igrišče na Dobračevi, nova bo koča na Mrzlem vrhu.

Boštjan Bogataj

Žiri - Denar, ki ga občina ali društva pridobijo izven občinskega proračuna, ima dvojno vrednost, saj ponuja možnost, da nekatere projekte v Žireh sploh lahko izvedejo. "Gradnja kanalizacije gre po načrtih, najbrž bo zgrajena celo prej kot v načrtovanem času," pravi župan Janez Žakelj. Sliši, da so prebivalci ob gradbišču potrpežljivi in zadovoljni z izvajalci, najbrž tudi zato, ker so sproti seznanjeni s potekom dela, kar župan pripisuje veliki angažiranosti podžupana Branka Jesenovca. Dela pri obnovi čistilne naprave se bodo kmalu začela, župan Žakelj pričakuje, da že prihodnji mesec. "Gradbenega dovoljenja še nimamo, a mislim, da s tem ne bi smelo biti težav. Dela morajo biti letos zaključena, potem pa nas čaka leto poskusnega obratovanja," pojasni Žakelj. Zaradi povečanih zmogljivosti čistilne naprave in nove tehnologije bo Sora tako od letos naprej še čistejša, kar je pozitivno tako za Žirovce kot tudi za vse prebivalce, ki živijo ob Sori dolvodno.

Tudi pri projektu Obnovljivi viri v alpskem prostoru, ki ga financira švicarski sklad, se sedaj konkretno projekt premika k izvedbi. Župan Janez Žakelj napoveduje, da bo že do konca junija na novi strehi šole postavljena sončna elektrarna, v tistih dneh bodo narejene tudi vrtine za toplotno črpalko. "Upamo, da bomo s preostalim denarjem iz projekta lahko zamenjali še del oken v šoli in jo tudi bolje izolirali. Sedaj se dobro kaže tudi investicija v nadzidavo šole, saj brez nje ne bi imeli kam postaviti fotovoltaičnih modulov," pravi župan.

Na občini so se razveselili tudi dobrih novic iz Fundacije za šport. Sofinancirali bodo kar tri projekte v Žireh. Lesena konstrukcija garderob ob novem nogometnem igrišču je že postavljena, ob koncu maja ali v začetku junija bi lahko objekt že imel uporabno dovoljenje. "Na Dobračevi urejamo večnamensko igrišče v lasti gasilcev in občine. Poleg otroškega igrišča so tudi košarkarski obroči in goli, ob 110-letnici Prostovoljnega gasilskega društva Dobračeva pa bo s tem denarjem lahko urejena tudi razsvetljava," pove Žakelj.

Tretja pridobitev Žirov in Žirovcev pa bo gradnja planinske koče na hribu Mrzlik na Mrzlem vrhu. Janez Kosmač, pristojen za investicijo pri Planinskem društvu Žiri, je povedal: "V četrto nam je kandidatura za sredstva fundacije za šport uspela. Pridobili smo 30 tisoč evrov, kar je manj od načrtov, a računamo, da lahko skupaj z našimi viri (od odškodnine za kočo na Goropekah) objekt spravimo pod streho." V preteklih letih je društvo že uredilo dovozno pot, položilo električni kabel, izdelalo oporne zidove, zakoličilo objekt, v roki imajo gradbeno dovoljenje, zato lahko z deli začnejo takoj. "Objekt ob Rapalski meji moramo na ruševinah stare karavle zgraditi do konca leta," še pove Kosmač.

Prihodnje leto občino čakata pomembni investiciji v glavno vodovodno povezavo in kolesarska povezava škofjeloških občin. Občina bo morala zagotoviti 340 tisoč evrov, pričakujejo dober milijon evrov pomoči.

Garderobe ob novem nogometnem igrišču naj bi bile nared do konca maja. / Foto: Polona Mlakar Baldasin

Eksplozije in ogenj v Žireh

V sklopu šestih Slovenskih čipkarskih dni v Žireh, ki se začnejo 27. aprila, bo v soboto Kulturno zgodovinsko društvo Triglav pripravilo tudi vojaški spektakel.

Boštjan Bogataj

Žiri - Šesti Slovenski klekljarski dnevi v Žireh bodo letos še bolj bogati z vsebino (podrobno smo jo predstavili v prejšnji številki Loškega glasa), od številnih razstav, slikarske kolonije, literarnega večera, koncertov in turističnih ogledov Rupnikove linije.

Med novostmi, ki jih v Žireh še niso videli, pa Kulturno zgodovinsko društvo Triglav in Občina Žiri organizirata vojaški spektakel, uprizoritev bitke na Rupnikovi liniji, ki bo v soboto, 28. aprila, na travniku v Rakulku. "Kljub igri sta obe vojski, sodelovalo bo približno 60 igralcev, dobro izurjeni in povsem avtentični starojugoslovanski vojski Kraljevine Jugoslavije in nemškim silam," pravi Pavle Car, predsednik društva Triglav. Bitka bo ob originalnem bunkerju stare Jugoslavije, ki ga bodo utrdili s peskom, na drugi strani pa postavili stražnico z zapornico, na prizorišču bo tudi več vozil iz tistega obdobja.

Napad nemških enot na utrdbe Rupnikove linije bo podoben bojem, ki so potekali (na Štajerskem) 6. aprila 1941, ko so obmejne enote vojske Kraljevine Jugoslavije več ur zadrževale napade močnih nemških sil. Člani društva Triglav bodo skušali čim bolj avtentično prikazati dogodke tistega dne. Na eni strani bo v bunkerjih Rupnikove linije posadka vojske Kraljevine Jugoslavije, ki jo bodo dvakrat napadle nemške enote, ... V igri bodo obiskovalci vse od desete ure naprej lahko spremljali utrjevanje položajev, si ogledali prizorišče, nastopajoče in njihove opreme, sledil bo prvi napad nemških sil (ob 11. uri).

Po uri bojev z veliko pokanja bo sledil odmor z vojaškim golažem, takrat bo čas tudi za ogled čipkarskih razstav ali ugodne nakupe čevljev, ob 15. uri pa bo čas za še močnejši napad. "Uporabljali bomo originalna vozila, originalno orožje iz druge svetovne vojne in replike uniform, ki so jih takrat uporabljali," napoveduje Pavle Car, ki obljublja, da bo na bojišču odjeknilo tudi več močnih eksplozij, zaradi metalca plemena bo na prizorišču tudi veliko ognja. "V programu bodo nastopili tudi člani naših prijateljskih klubov z Češkega, Slovaškega in iz Italije, pričakujemo tudi slavnostnega gosta, ministra za obrambo Aleša Hojsa. Upam, da bo tudi lepo vreme z nami," še pravi Car.

Vojaška bitka, kot je v Žireh še ni bilo. / Foto: arhiv društva Triglav

Občina Žiri

Lepšega pač ni na svetu

..., kot je čevljarski stan," je naslov drugega dela razstave Čevljarstvo na Žirovskem, ki jo je v petek Muzejsko društvo Žiri s sodelavci odprlo v Stari šoli (Muzej) v Starih Žireh.

Boštjan Bogataj

Žiri - Lepšega pač ni na svetu, kot je naš čevljarski stan je razstava, ki je nastala kot plod sodelovanja med Muzejskim društvom Žiri in muzejsko svetovalko Tito Porenta. Oblikovala jo je Beta Poljanšek Koman, sodelovali pa so Miha Naglič in Rok Klemenčič iz društva ter Marko Kavčič iz Alpine. Razen slednjega podjetja sta razstavo podprla še Občina Žiri in pristojno ministrstvo.

Na odprtju se je župan Janez Žakelj zazrl v lastno preteklost: "Moj ded in strici so bili čevljarji z lastno delavnico, oče vodja razvoja športne obutve v Alpini, kar pomeni, da sem kar močno povezan z žirovsko tradicijo. Oče mi je povedal, da so mu dali doma na izbiro: ali boš šuštar ali strojar. Izbral je prvo, saj je manj smrdelo, njegova želja pa je bila študirati." Kljub lepim anekdotam ugotavlja, da v tem delu ni bilo veliko romantike, da pa je lahko on in generacije za njim že lahko izbiral med številnimi poklici. "Pridnost, delavnost in poštenost, kar je osnova za uspeh, pa je ostala v nas," je še povedal župan in zaključil, da moramo spoštovati tradicijo, čeprav je bilo od čevljarstva in tudi klekljanja zelo težko živeti.

Razstava v prvem nadstropju Stare šole obsega tri prostore. Na hodniku sta na ogled uvodna panoja, na katerih si obiskovalci ogledajo razvoj čevljarske zbirke Muzejskega društva Žiri in kratek vsebinski pregled nad razstavo, ki se začenja za vhodnimi vrati, na katerih je fotografija starih vrat ene izmed znanih žirovskih čevljarskih delavnic izpred prve svetovne vojne.

Trpežni rudarski in delavski čevlji

Prvi del razstave govori o začetkih čevljarstva na Žirovskem do konca 2. svetovne vojne. Zgodba poteka daleč v preteklost, nadaljuje v 19. stoletju, ko se pojavijo prvi znani čevljarji, izdelovalci trpežnih rudarskih in delavskih čevljev, ki so svoje izdelke prodajali daleč zunaj doline. "V drugi polovici 19. stoletja so se pojavile prve delavnice, izobraževalni tečaji, stroji in zadruge. Obdobje med obema svetovnima vojnama je na razstavi predstavljeno v podobi ene od družinskih delavnic z vso opremo in atributi načina življenja tedanjega časa," pove Tita Porenta.

Zgodovinski razvoj zaključijo s predstavitvijo žirovske čevljarske delavnice Kriegsarbeitsgemeinschaft, ki je med letoma 1943 in 1945 delovala v Kranju. Poseben del v prvem razstavnem prostoru je posvečen čevljarskim vajencem, katerih položaj se je po prvi svetovni vojni z razvojem delavske zakonodaje nekoliko izboljšal. Razstavo spremljata dva filma s prikazom ročne izdelave čevljev.

Po drugi vojni nastanek Alpine

Zgodba o žirovskem čevljarstvu po drugi svetovni vojni je povezana z nastankom in razvojem tovarne Športnih čevljev, ki se je po letu 1952 preimenovala v Alpino. "Zaradi izjemno majhne razstavne površine sem se morala pri snovanju vsebine nujno omejiti samo ne eno tematiko, odločila sem se za prikaz razvoja blagovne znamke Alpine," pojasni Porenta.

Tita Poljanšek je v petek predstavila novo čevljarsko razstavo v žirovskem muzeju. / Foto: Polona Mlakar Baldasin

Pregled Alpininih izdelkov začenja s predstavitvijo njihovih izjemnih dosežkov na področju razvoja višinskih čevljev, tekmovalnih smučarskih in smučarsko-tekaških čevljev. Čevlji so umeščeni v razmerje med njihovim ustvarjalcem in uporabnikom. Tako se na eni strani spominjamo tistih, ki so čevlje razvili in izdelali, ter športnikov, ki so ponesli sloves teh vrhunskih čevljev v svet (alpinisti, alpski smučarji, smučarji tekači). Posebnost: Petra Majdič je društvu podarila čevlje, v katerih je zmagovala zadnji dve leti!

Alpina je do konca planskega gospodarstva izdelovala predvsem delavske in vojaške čevlje, po letu 1950 pa se je njen program razširil še na proizvodnjo smučarske obutve, modnih čevljev, planinskih čevljev in kot najmlajšega programa smučarsko tekaške obutve. Vse je prikazano na razstavi, še posebej pa razvoj vizualnih komunikacij Alpine, torej znakov in logotipov skozi čas, med njimi tudi znak Alpine iz konca 60. let prejšnjega stoletja avtorja Tomaža Kržišnika. Razstavljena so tudi druga dela, del razstave bodo do konca leta, ko bo Alpina praznovala 65-letnico, dopolnili z video projekcijo.

Skrbijo za čistejšo Soro

Bošstjan Bogataj

Žiri - Člani Ribiške družine Žiri so se udeležili čistilne akcije Očistimo Slovenijo 2012. "S prijatelji in člani moškega pevskega zbora Alpina Žiri se nas je zbralo 48, skupaj smo očistili porečje reke Sore vse do Trebije," je povedal tajnik družine Mitja Kozamernik. Poleg vseh vrst odpadkov najdenih v reki in ob njej izpostavlja onesnaženost z vsemi vrstami robčkov, ki v Soro najbrž pridejo prek kanalizacije, kamor tako ali tako ne sodijo.

Žirovski ribiči sicer upravljajo z vodotokom v zgornjem delu Poljanske Sore (od izvira do jezu na Hotavljah in pritoki). "Gospodarimo s približno 16 kilometri Poljanske Sore s pritoki ali skupno 21 hektarji vodotokov. Prihodnje leto bomo praznovali jubilej - že 60 let si prizadevamo za ohranitev lepe, čiste in življenja polne Sore," nam je povedal predsednik Vital Oblak. Upa, da se bo kakovost vode močno izboljšala s posodobljeno čistilno napravo.

"Tako kot številnim drugim ribičem tudi nam veliko težav povzročajo čaplje, bojujemo se tudi z gradbenimi podjetji. Po drugi strani izredno dobro sodelujemo s 15 ribiškimi družinami, posebej intenzivno z ribiči iz Železnikov, Škofje Loke in Visokega," pove predsednik. Skupaj rešujejo težave in opravljajo intervenezacije, kar po domače pomeni, da izlovijo vse ribe v dvestometrskem dolžinskem pasu, jih preštejejo in vrnejo v reko. Tako ugotovijo, koliko življenja je v Sori. Žal ugotavljajo, da je bližje Škofji Loki v vodi manj potočne postrvi. Letos bodo žirovski ribiči obnovili tri betonske bazene, zamenjali okna v valilnici in obnovili cevi. Naselili so kar 460 tisoč iker v domače vode, ob svoji bazi so pripravili vse potrebno za prodajo rib. Za 20. maj napovedujejo velik ribiški piknik ob teniškem igrišču na Selu. Ob predsedniku Oblaku se je letos pomladila vodstvena ekipa, poleg prej omenjenega tajnika Kozamernika je novi podpredsednik postal Miro Mahnič. V družini je vse več tudi drugih mlajših članov, ki so začutili lepote ribištva in dali družini tudi nov zagon, saj je šest članov naredilo izpit za elektro ribolov, gospodar Vili Kosmač pa poleg tega še izpit za gospodarja in ribiškega čuvaja.

Žirovski ribiči upravljajo z vodotokom v zgornjem delu Poljanske Sore (od izvira do jezu na Hotavljah in pritoki). Gospodarimo s približno 16 kilometri Poljanske Sore s pritoki.

Miro Mahnič, Vili Kosmač, Vital Oblak in Mitja Kozamernik / Foto: Polona Mlakar Baldasin

Olimpijske igre niso več le sanje

Žirovka Žana Jereb je trenutno naša najboljša maratonka, v Utrechtu pa je izpolnila B-normo za nastop na olimpijskih igrah v Londonu.

Vilma Stanovnik

Žiri - Žana Jereb se je že v osnovnošolskih letih zapisala košarki in jo pridno trenirala najprej doma v Žireh, nato v Ljubljani pri Iliriji, večino kariere pa je igrala v članski ekipi Celja. "Pred dvema letoma sem ugotovila, da je moč početi še veliko drugih zanimivih stvari in odločila sem se, da preneham z igranjem košarke. Seveda pa ni šlo brez gibanja in začela sem teči. Sprva je bila to zgolj rekreacija, ko sem letos za novo leto začela trenirati pod vodstvom Romana Kejžarja, pa sem zelo napredovala. Roman mi ni pomagal samo pri fizičnih pripravah, temveč tudi psihično. Medtem ko sama niti sanjala nisem o nastopu na olimpijskih igrah, je bil Roman prepričan, da mi lahko že letos uspe odteči normo za nastop v Londonu," pravi 27-letna **Žana Jereb**, ki ji je na letošnji velikonočni ponedeljek uspel podvig, saj je v teku na 42 kilometrov oziroma maratonu v nizozemskem Utrechtu osvojila tretje mesto in s časom 2:39,47 tudi B-olimpijsko normo. Normo B, kar je vsak čas pod 2:43,00, je sicer dosegla tudi Kranjčanka Neža Mravlje, vendar je bila od Žane počasnejša, tako da je Žana tista, ki ima trenutno v roki vozovnico za olimpijske igre.

Foto: Polona Mlakar Baldasin

Žana Jereb

"Moram reči, da sem kljub slabim pogojem na teku, saj je ves čas pihal veter, vmes pa je tudi deževalo, maraton odtekla brez večjih težav. Veliko mi je pomenilo, ker sta mi poleg Romana Kejžarja pomagala tudi fant Klemen Rojnik, ki je odličen triatlonec in Gašper Novak. Ne glede na to, če me katera od slovenskih tekačic do olimpijskih iger še prehiti, sem zadovoljna s tem, kar sem dosegla. Če mi ne uspe nastopiti v Londonu, pa bom pač na katerem od drugih maratonov," tudi pravi Žana Jereb.

Koncerti, predstave, razstave, delavnice

Romanje na Brezje - Društvo ŠmaR tretjo majsko soboto (19. maja) vabi na tradicionalno romanje iz Žirov na Brezje. Že ob 5. uri se bodo odpravili z Dobračevske ulice (pri Temelju) proti Trebiji in Hotavljam, nato pa bodo zavili na stranske poti: proti Gorenjemu Brdu, Malenskemu Vrhu do Javorij. Sledil bo kratek počitek, nato pa proti Zaprevalu v Selca, čez Jamnik na Dobravo, med 18. in 19. uro pa naj bi prispeli na Brezje. V enem dnevu naj bi romarji prehodili skoraj petdeset kilometrov.

Razglasitev zmagovalcev - V Nordijskem centru Žiri bodo 26. maja ob 16.30 razglasili zmagovalce poletne sezone regijskega in državnega pokala Cockta v smučarskih skokih in nordijski kombinaciji.

Skoki za pokal Alpine - V soboto, 26. maja, pa bo v Nordijskem centru Žiri še tradicionalno tekmovanje na 66-metrski skakalnici v kategoriji absolutno za Pokal Alpine. Pod žarometi bodo nastopili najboljši slovenski skakalci in skakalke.

Občina Žiri, Loška cesta 1, Žiri

Darila za nove naročnike Gorenjski Glas

vzglavnik Dremavček

ali knjiga Pozdravljene gore II

ali darilni bon za trgovine TUŠ v vrednosti 20 EUR

ali darilni bon za refleksno masažo stopal

ali palični mešalnik BOSCH

SESTAVIL: F. KALAN	DROBNA ČEBULA	VISOKO LEPOTNO DREVO	MODEL VOZILA TOYOTA	NOVO MESTO	SADNI NAPITEK	LESNI ALKOHOL	IGRALEC QUINN	APETIT PRI JEDI	PTIČ	EMA KURENT	PODUK, NASVET	PRILASTEK	GORENJSKI GLAS	VODILNI V PODJETJU	OLIVIER MARTINEZ	NAŠ KARTOGRAF (IVAN)	TELOVADNO ORODJE	KOŠČEK SUKANCA	GLAVNO MESTO STARE BABILONIJE	STOJAN AUER	POLDRAG KAMEN	VREDNOSTNI PAPIR	ICIKA, KRAVICA
PREMIČNA STENA ZA RAZDELITEV PROSTORA	22												ROJSTNI KRAJ IVANA PREGLJA								32		
SOL ALUMINIJEVEGA IN SILICIJEVEGA OKSIDA				20								23	AMERIČAN / GLASBENIK KLINAR					12					
RIMSKI HIŠNI BOG				OSEBA, KI KIDA / BUDISTIČNO SVETIŠČE					10	GRŠKI BOG NEBA					DEŠČICA					KRAJ PRI OPATIJI / VISEČ SNEŽNI ZAMET			
EDEN OD ČUTOV					IZRASTEK NA GLAVI	27			PODZEMNI DEL RASTLINE	HERNIJA / STARA MERA ZA VINO					ANTON PENKO / VRISKANJE			LADJEDELNIŠKA NAPRAVA / PISATELJ COLLODI				IME IN PRIIMEK NAŠE RTV SPIKERKE (I. B.)	KOVINSKO TOLKALO
SERVIRNI PLADENJ					INDIGO / PRILOGA ČASNIKA DELO						UBEŽNIK / RVAR, PRETEPAČ								PSIČEK / IZGOVOR ČRKE Q				
KATJA NEMEC			PRIPADNIK GOTOV / VESOLJSKO PLOVILO				GLASBENIK DOVŽAN	ODKRŠEK / SLADKO TROPSKO SADJE					3			DEL BLEDA / ŠPANSKA ZNAMKA VOZIL					DRAGO IBLER / MIZARSKO DLETO	33	
SKLADATELJ COPLAND						NAŠA MANEKENKA (BERNARDA) / NAŠA REKA	5						ETIOPSKI KNEZ				NAŠ LETALEC (EDVARD) / KRONIKA						
GORENJSKI GLAS	POLITIČNO ODSTRANJEVANJE LJUDI	PRVI PAR PO BIBLIJI / MOČVIRNA RASTLINA										KANTON V ŠVICI	NEVESTINO IMETJE	AMERIŠKA IGRALKA (PATRICIA)					ST. MESTO V EGIPTU / RIBIŠKA MREŽA NA PALICI				29
DEL BESEDE					UŠESNI NAKIT / TRAGIČNOST	30				NARAVA, ZNAČAJ				DRŽAVNIK KADAR / LISTEK		2				RALNA ZEMLJA / KLAVIRSKA TIPKA			
NAZIV		15		LUKA V ITALIJI / GR. BOG. POPORODNE DOBE						ZELENO MODER DRAG KAMEN	ROLO / TEHNIKA OKRASNEGA VOZLANJA							DIPLOMATSKI PREDSTAVNIK / HOMERJEVA PESNITEV					
ZAJEDLJIVO LITERARNO DELO							VIETNAMCI / GORSKA ROPARSKA PTICA		6						BIVŠA TOVARNA V SARAJEVU	POSLOVNI OBJEKT / TRDA KOVINA (Ru)		14				MATEMATIČNI IZRAZ	FILMSKI JUNAK IZ DŽUNGLE
ČOK ZA DEKANJE DRV, TNALO						JAPONSKA LUKA / RUSKI PISATELJ (JURIJ)						IME PISATELJICE LINDGREN							ŽITNA PLESEN / TELESNA STRAST		28		
KENAN EVREN			IGRALEC SAMOBOR / ENKA			21		OBDELANO POLJE	VLADO KRESLIN	25		SOBNA LONČNA CVETLICA	GRŠKA ČRKA / KIJ			17	ZASTAREL IZRAZ ZA RESNICO						
GORLJIV PKIN									STROKOVNJAK ZA ARABSKO KULTURO						36		PLAZEČA SE RASTLINA / SL. PESNIK (TOM)						8
DIADEM ILITIJA JERALNIK OLEŠA PAGODA	GRŠKI ŠPORTNI KLUB	BELA KOVINA (Ni) / NASELJE PRI RADOVLJICI	11						PADAR / NIZKA GOZDNA PODRAST						ŠOLA ELEATOV					ZNAMKA TV APARATOV	ČRTOMIR ZOREC / BIVŠA ALŽ. ORGANIZACIJA		
KRAJ V BOSNI							IMAMOV URAD / TKANINA ZA PODLOGE						37	ITALIJANSKI PEVEC	AFRIŠKI PTIČ / ŽENSKI NAKIT ZA NA GLAVO				POB, FANT				
PERNATA ŽIVAL					SLIKARSKA TEHNIKA		13						NAŠE IME REKE ADIGE / DRUGO IME MESTA EDIRNE			26			MESTO V NEMČIJI / MEDIJSKI VODITELJ GALUNIČ				
PEVKA DEŽMAN		1		GLAVNO MESTO JEMNA	KRILATI DEČEK	ITALIJANI (SLABŠ) / MODEL VOZILA LADA				19	DEŽELA EOLCEV / SESTAVINA V MALTI		9					LEPOTNA KRALJICA, MISS / VEČNOST		38		SODOBNIK KELTOV	OPOJNA PIJAČA
KRUNO CIPCI			SUHA TRAVA / GLASBENIK GJURIN			34		PEVKA PRODNIK	NAJDENI ZGOD. PREDMET / TKANINA ZA OBVEZE							ŠPANSKI NOG. KLUB / PREDUJEM					IGOR VIDMAR / ŽENSKI PEVSKI GLAS		
MATEMATIČNI POJEM			31					24		SVEČAN VOJAŠKI SPREVOD / KONEC POLOTOKA							BIVŠI IT. NOGOMETAŠ (GABRIELE) / TOMAŽ DOMICELJ	35					
RUSKI BIOLOG (MIHAIL)							NAŠ PESNIK (JOSIP)					PLIN, KI SE NE VEŽE NA SPOJINE		16								4	
VRTNA RASTLINA				7			MODEL VOZILA SUZUKI					PRIPADNIK NOMADOV					18	SREDOZEMSKI VETER					

NAROČILNICA

❍ Na Gorenjski glas se želim naročiti najmanj za eno leto (cena izvoda je 1,50 EUR). Brezplačno ga bom prejemal 3 mesece, prejel bom od 10- do 25-odstotni popust, enkrat mesečno brezplačno objavo malega oglasa, veliko zanimivega branja in darilo.

Ime in priimek: .....

Naslov: .....

Poštna številka in kraj: .....

Tel.: ..... Podpis: .....

Naročilnico pošljite na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj ali pokličite na 04/201 42 41.

www.gorenjskiglas.si

Nagrade: 3 x bon za servis oz. popravilo kolesa v vrednosti 10 evrov v AHA d.o.o. Kranj

Tri nagrade prispeva tudi Gorenjski glas. Rešitve križanke (nagradno geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite na dopisnicah do ponedeljka, 21. maja 2012, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo.

		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31	32	33
34	35	36	37	38		

Pol Polanec, pol Primorec

Boštjan Bogataj

Gorenja vas - Zvonko Kern, amaterski slikar, 18. maja pripravlja kulturno-glasbeno prireditev z naslovom Pol Polanc & Pol Primorc. Prireditev, s katero bo obeležil svoje desetletno ustvarjanje v Poljanski dolini, bo v domu občine Gorenja vas - Poljane. Kulturno-glasbeni program bodo sooblikovali Mito Cegič, Nina Meglič, Tanja Prezelj, Rajko Ferk in drugi umetniki iz Poljanske doline. Na ogled bo nekaj del slikarja Zvonka Kerna, ki ustvarja v tehniki akrila in mešani tehniki. Nastopili bodo tudi glasbeniki, za kulinariko in dobro kapljico bodo poskrbeli domači in primorski ponudniki. Na omenjeni prireditvi, začela se bo ob 17. uri, se bo zgodilo kar nekaj presenečenj, ki pa ostajajo vse do začetka prireditve skrivnost.

Foto: D. B

Zvonko Kern se že nekaj mesecev intenzivno pripravlja na prireditev, ki jo je naslovil Pol Polanc & Pol Primorc.

Škofja Loka

Koncert Tržaškega partizanskega pevskega zbora

Združenje borcev za vrednote NOB in Občina Škofja Loka ob 27. aprilu, dnevu upora proti okupatorju, vabita na slavnostni koncert Tržaškega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomažič. Koncert bo v Kristalni dvorani Sokolskega doma v Škofji Loki drevi, 24. aprila, ob 19. uri. Pred tem bo ob 18.30 v preddverju župan mag. Miha Ješe odprl razstavo 70 let od ustanovitve OF. D. Ž.

POMAGAMO VAM UJETI SONCE

najnovejša tehnologija
deluje tudi pozimi (do-25°C)
brezplačna dostava
prihranek do 80%
dolga življenjska doba
možnost montaže na ključ
garancija 5 let
subvencija s strani eko sklada
brezplačno svetovanje in ogled

SOLARNI SET GS -KOMBO 800 ~~€ 6.950,00~~
ZA PODPORO OGREVANJU TER SANITARNO VODO 800 L
(Do 150 m² + do 4 osebe)
- SONČNI KOLEKTOR FI70 20 CEVNI, 3 KOM
- SOLARNI KOMBINIRAN ZALOGOVNIK/BOJLER 600/200 l
- SOLARNA POSTAJA
- SOLARNI KRMILNIK
- SOLARNA TEKČINA
- RAZTEZNA POSODA

AKCIJSKA CENA: € 5.444,00

SOLARNI SET GS - S300 ~~€ 2.482,00~~
ZA SANITARNO VODO 300 L
(Do 4 osebe)
- SONČNI KOLEKTOR FI58 30 CEVNI
- SOLARNI BOJLER 300 l
- SOLARNA POSTAJA
- SOLARNI KRMILNIK
- SOLARNA TEKOČINA
- RAZTEZNA POSODA

AKCIJSKA CENA: € 2.233,00

GOMON SOLAR
GOMON GROUP
051 330 444
prodaja@gomonsolar.com
www.gomonsolar.com

IZKORISTITE ŠE DODATNIH 200€/m2 ALI DO -25% SUBVENCIJ S STRANI EKOSKLADA
Akcijske cene so v EUR, brez DDV, montaže in pritrdilnega materiala za kolektorje. Akcija velja do 31. 4. 2012.
Slike so simbolične. Pridržujemo si pravico do spremembe cen. Gomon Solar d. o. o. , Ul. bratov Praprotnik 1, 4202 Naklo

Znanje uspešno prenašajo v prakso

Pri izobraževanju, ki poteka v šolah v sklopu Biotehniškega centra Naklo, se zavzemajo predvsem za to, da učenci pridobljeno znanje uspešno prenesejo tudi v prakso. Zgledna primera tega sta Jernej Kokelj in Jakob Dolinar, ki smo ju obiskali na kmetiji Dolinar v Stari Oselici.

Biotehniški center Naklo združuje Biotehniško gimnazijo, Srednjo šolo, Višjo strokovno šolo, skrbijo pa tudi za izobraževanje odraslih ter prirejajo raznovrstne tečaje in seminarje. Pri svojem delu postavljajo v ospredje občutek za naravo ter skrb za urejenost okolja v sodelovanju z gospodarstvom.

Kot pravi vodja promocije Centra **Majda Kolenc Artiček,** se pri izobraževanju, tako dijakov kot tudi študentov in odraslih, zavzemajo za to, da so učenci pridobljeno teoretično strokovno znanje sposobni uporabiti tudi v praktičnem delovanju. Izobraževanje zato zajema celoten ciklus: od biološkega pridelovanja do prodaje izdelkov.

Praktični pouk zato poteka v Centru, učenci pa opravljajo prakso tudi drugod in tako pridobivajo dragocene izkušnje. Eden izmed njih je dijak 3. letnika **Jernej Kokelj** iz Podjelovega Brda, ki opravlja prakso na kmetiji **Dolinar,** po domače Pr' Leskovcu, v Stari Oselici v Poljanski dolini. Kmetija, ki jo uspešno upravljata **Zvonko in Danica,** se ukvarja predvsem z govedorejo ter posledično s pridelovanjem mleka in mlečnih izdelkov. Jernej se šola na programu kmetijsko podjetniški tehnik in s pridom uporablja v šoli pridobljeno znanje, saj sodeluje pri mnogih opravilih na kmetiji. Tako je pomagal pri dograjevanju hleva, v katerem je sedaj 25 krav ter mlade govedi, pa tudi pri delu v gozdu, vzdrževanju travne ruše, siliranju ter pridelavi mlečnih izdelkov. Jernej je s prakso, ki je potekla enkrat tedensko, pridobil veliko izkušenj, zelo zadovoljna z njegovim delom pa sta tudi Zvonko in Danica. Enak program je obiskoval tudi njun sin **Jakob,** ki sedaj pripravlja diplomo na Višji šoli, na smeri upravljanje podeželja in krajine. Sodeloval je na številnih sejmih in ekoloških tržnicah ter bil na izmenjavi mesec dni v Franciji ter dva meseca v Avstriji.

Tako Jernej kot Jakob sta primera uspešne izobraževalne strategije Biotehniškega centra Naklo, ki teorijo vseskozi povezuje tudi s praktičnim delom.

Kmetija Pr' Leskovcu je ena najstarejših v Poljanski dolini. Pri svojem delu dajejo poudarek na strokovnost ter naravno pridelane izdelke. / Foto: Matic Zorman

Delo na kmetiji poteka od jutra do večera. To vesta tudi Jernej in Jakob, ki rada pomagata, vesela pa sta tudi vsakega Zvonkovega nasveta. / Foto: Matic Zorman

BIOTEHNIŠKI CENTER NAKLO

Biotehniški center Naklo, Strahinj 99, 4202 Naklo, t: 04/277 21 11, f: 04/277 21 18, e: info@bc-naklo.si, www.bc-naklo.si

DOLINAR ZVONKO, STARA OSELICA 2, 4225 SOV/ODENJ

loški glas GG

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije

ZVEZA SVOBODNIH SINDIKATOV SLOVENIJE
Območna organizacija Gorenjske

vabi na

30. prvomajsko srečanje na Križni gori 1. maja 2012 ob 11. uri

Slavnostni govornik bo DUŠAN SEMOLIČ, predsednik Zveze svobodnih sindikatov Slovenije.

V kulturnem programu bodo sodelovali:
PIHALNI ORKESTER ŠKOFJA LOKA, ki ga vodi **Roman Grabner**

Nastopili bodo
FOLKLORNA SKUPINA ŠKOFJA LOKA in **PLESNA ŠOLA JAY DANCE STUDIO.**

Program bo povezovala in oblikovala **JANA JENKO.**

Za dobro razpoloženje bo do 18. ure skrbel ansambel **Strmina,**

za gostinsko ponudbo pa Lovska družina Križna Gora in **Mesarija Štajnbirt.**

VABLJENI!

ZSSS, OBMOČNA ORGANIZACIJA GORENJSKE, POŠTNA ULICA 4, KRANJ

Škofja Loka

Do konca še štirje dogodki

V akciji Loško je ekološko, ki drugo leto zapored poteka v občini Škofja Loka, se je zvrstilo že več predavanj in delavnic. Zadnji dogodek je bil v soboto, ko je v Sokolskem domu pod naslovom Ločujemo odpadke za nove izdelke potekala delavnica, prikazali so tudi film. Do konca letošnje okoljske akcije pa so še štirje dogodki: jutri, 25. aprila, ob 19. uri bodo pripravili delavnice o varstvu zraka, predstavili pa bodo tudi informacijski sistem varstva okolja v Škofji Loki. O ekološko pridelani hrani bodo spregovorili 7. maja ob 19. uri, 9. maja o kakovosti bivanja in trajni mobilnosti, 11. maja pa bo pod naslovom kakovost bivanja zaključni dogodek ob prireditvah Loško je ekološko. D. Ž.

Nagrajenci nagradne križanke

Izžrebanci nagradne križanke LOŠKI MUZEJ, ki je bila objavljena marca v Loškem glasu, prejmejo po dve vstopnici in muzejski spominek: **Marija Planko**, Škofja Loka; **Vinko Rihtaršič**, Selca in **Lojze Potočnik**, Sovodenj. Nagrade Gorenjskega glasa pa prejmejo: **Igor Rijavec**, Srednja vas v Bohinju; **Alenka Plevel**, Cerklje in **Mojca Torkar**, Bled.

Mercator
Center Škofja Loka

Začenjamo z nagradno igro **Črke, ki vas odpeljejo na izlet**. Zberite 6 črk in sestavili boste besedo. Črke bodo objavljene na celostranskih Mercatorjevih oglasih v lokalnih prilogah Gorenjskega glasa.
3, 2, 1, naj se igra začne!

Z A

Kidričeva cesta 43 b, Škofja Loka
T: 04 51 10 100

Delovni čas od ponedeljka do sobote od 8.00 do 20.00 ure, nedelje od 8.00 do 13.00 ure. Delovni čas med prazniki: 27. aprila - odprto od 8. do 13. ure, 1. maja - zaprto, 2. maja - odprto od 8. do 13. ure

INTERSPORT IS d.o.o., Naklo • Sport to the people®/®Sport ljudem

NAKAMURA®
Gorsko kolo Cliff Lite ali Emotion Lady
moško ali žensko
399,95

INTERSPORT PRIPOROČA NAKUP SEZONE

INTERSPORT Škofja Loka
Kidričeva cesta 43 • tel: 051 285 317

INTERSPORT
SPORT TO THE PEOPLE

Vse za piknik!

V soboto, 26. maja, od 10. ure dalje vas vabimo, da skupaj z nami praznujete 3. rojstni dan Mercator Centra v Škofji Loki. Za zabavo bo poskrbel humorist Geza Farkaš, ob prijetni glasbi pa boste okušali dobrote Prekmurja ter se ob 12. uri posladkali z rojstnodnevno torto.

POSLOVNI SISTEM MERCATOR d.d., DUNAJSKA CESTA 107, LJUBLJANA